

ЛЮТИЙ Ч. 2

FEBRUARY No 2 1977

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.



НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXIV Ч. 2 ЛЮТИЙ FEBRUARY No 2 Vol. XXXIV

| | |
|---|----|
| О. Лятуринська: Епілог до героїки М. Холодний: Сьогодні | 1 |
| Люта зима | 1 |
| І. Рожанковська: У половині каденції | 2 |
| М. Антонович: Вклад українських письменниць у світову літературу | 2 |
| Прощаємо Івану Бенцалю | 4 |
| І. Чайківська: Думки про 22 січня | 5 |
| Ювілейний дар. Подяка за дарунки Українському музеєві | 6 |
| Український музей: Великодня програма | 7 |
| М. Барагура: "Хліб святий" | 8 |
| К. Гуцал: Восени думи весняні (75-ліття Л. Бенцаль Карляк) | 9 |
| С. Луцька-Андрушків: Скульптор Теодозія Бриж | 10 |
| У. Любович: Будні Українського музею | 12 |
| З. Когут: Рим, чужі міста і наші люди | 14 |
| О. Гордишська: Дружба | 14 |
| Л.Б. Молода: наукова сила | 16 |
| Калейдоскоп жіночого життя. С. Андрушків | 17 |
| Тільки між нами і телефоном. Л. Калинович Листи до Редакції | 18 |
| Вісті з Централі | 19 |
| Що читати? Л. Ціхонська: Зела для нашого здоров'я | 20 |
| СФУЖО | 21 |
| З. Рудик: Я готова допомагати дітям. | 22 |
| Our Life | 23 |
| Подумайте — відгадайте | 27 |
| Вишивка. Маката на стіну | 28 |
| Хроніка Округ. Округа Дітройт | 29 |
| Посмертні згадки | 32 |
| Нашим Малютам | 34 |
| Замість квітів Річні збори | 36 |

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor **Ulana Llubovych**
тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y. tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна Колегія: Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець, Наталія Ішук, Світлана Луцька, Олександра Різник, Марта Тарнавська.

Our Life — Марта Бачинська

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

Передплата в США і Канаді: річна...\$9.00 піврічна ...\$ 5.00

Річна передплата: в Англії...2 1/2 ф. ст., в Австралії ... 5 а. д. у Франції...

20 фр., в Німеччині...20 н. м., в Белгії...250 б. фр.

Поодинокі число 1.00 дол.

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.

Subscription in the United States of America \$9.00 per year, half year \$5.00; in Canada \$9.00 per year, half year \$5.00; in England 2½ pound sterling per year; in Australia 5 Austr. dollars per year; in France 20 fr. per year; in Germany 20 d. m. per year; in Belgium 250 b. fr. per year.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N.J., 07011

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА:

| | |
|---------------------|------------------------------------|
| Іванна Рожанковська | — голова |
| Олександра Різник | — заступниця голови |
| Любослава Шандра | — заступниця голови |
| Христина Навроцька | — заступниця голови |
| Ольга Ставнича | — заступниця голови |
| Евфрозина Мартинець | — протоколярна секретарка |
| Марія Савчак | — кореспонден- ційна секретарка |
| Ірина Комар | — касирка |
| Поля Книш | — фінансова секретарка |

РЕФЕРЕНТУРИ:

| | |
|-------------------|------------------|
| Ірина Кіндрачук | — організаційна |
| Ірина Лончина | — виховна |
| Даня Дикий | — виховна |
| Люба Волинець | — культ.-освітна |
| Каміля Смородська | — зв'язків |
| Теодозія Савицька | — сусп. опіка |
| Марія Барагура | — пресова |
| Дора Рак | — статуюта |

ВІЛЬНІ ЧЛЕНИ

Орися Зінич
Анастасія Вокер

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

| | |
|---------------------|--------------|
| Ольга Муссаковська | — голова |
| Ірина Качанівська | — член |
| Надія Попель | — член |
| Наталія Лопатинська | — заступниця |
| Олена Шиприкевич | — заступниця |

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ СУА

| | |
|------------------|----------------------|
| Марія Фаріон | — Огайо |
| Марія Юзефович | — Чикаго |
| Лідія Дяченко | — Філадельфія |
| Ольга Гнатейко | — Нью Джерзі |
| Миртль К. Слейбі | — Дітройт |
| Марія Томоруг | — Нью-Йорк |
| Ірина Руснак | — Північний Нью-Йорк |
| Лідія Фіцалович | — Нова Англія |
| Теодозія Кушнір | — Південний Нью-Йорк |

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska

245 Wigman Rd. Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St.
Geroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovich

c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

ЕПІЛЬОГ ДО ГЕРОЇКИ

Чи ж не в тому суть буття,
 Чи ж не в тому ласка Божа:
 Жити повністю життя
 Й вмерти, хай зарання може,

Та лишивши міт по собі?
 Хай проходять дні і доби!
 Хай пливе, пливе життя! —
 В ньому і Твоє буття.

В ньому і Твоє буття.
 Чи ж не ласка? — Ще повніше,
 Повнить інше бо життя,
 Й в Книгу Вічність його впише.

(“Жіночий Світ”, лютий, 1964)

СЬОГОДНІ.

Сьогодні у Церкві коні
 Ночують і воду п'ють.
 Сьогодні новим іконам
 Прочани поклони б'ють
 Сьогодні гвалтують рації
 Сьогодні вмирає нація

Сьогодні комусь на згадку
 Подарували літак.
 Сьогодні у полі дядько
 Гнилий підібрав буряк.
 Сьогодні жива колекція
 Більша по той бік ґрат.
 Сьогодні у клубі лекція:
 “Людина людині — брат”.

ЛЮТА ЗИМА

Цьогорічний січень повинен би називатися “лютим”. Приніс бо він нам “люту зиму”. Вітер додає морозові сили. Сніг лежить грубими шарами, а в місті, де його посипають сіллю, стає мокрою “кашею”, або перемінюється у зрадливий лід. Урядові чинники, побоюючися браку палива, проголосили ощадності в оргіванні як бюр, так і промислових приміщень, а навіть приватним помешканням визначили ступінь теплоти.

В Америці люди переважно привиклі до теплих приміщень, а пішком ходять хіба лиш у таких містах як Нью-Йорк, тож ще більше відчувають холод. Вони всі наче виховані в теплицях, привиклі до вигоди й теплоти. Хоч, може, є такі, яким ця зима нагадає рідний край. Радуються теж лещатарі, яким цього року непотрібний штучний сніг.

У такий то холодний час припадали: день солідарности 12 січня та річниця бою під Крутами 29 січня. А в лютому згадуємо жінок-борців за волю. В тому місяці згинула Ольга Басарабова в польській тюрмі та Олена Теліга, замордована німцями в Бабиному Ярі. Тому то в лютому особливо згадуємо не тільки тих двох, але й усіх жінок, які в боротьбі за волю терпіли й терплять переслідування, засуджені на перебування у тюрмі чи концтаборі, або нібито на волі живуть у постійній тривозі за себе чи своїх найближчих. Про них будемо писати окремо, містимо теж рефлексії після “дня солідарности”. Тут згадали ми їх тільки на те, щоб протиставити їхні терпіння, їхні умовини з тими, у яких проживаємо ми.

Коли нам дошкулює холод, коли холодний вітер дує нам в обличчя, тамує віддих, коли в хаті чи в місці праці не так тепло як бувало досі, подумаймо про тих усіх, які пере-

бувають у преважких умовинах в холоді і голоді, без належної одежі, без кінцевої лікарської опіки, примушені — здорові чи хворі — працювати на відкритому полі, чи в неогрітих приміщеннях. Той холод, який відчуваємо, повинен нам дати посмак того, що переживають вони, нескорені. І думаючи про них, може, побачимо в іншому світлі ті дрібні життєві невідгоди, які нераз заслоняють нам справи більші, основні, такі для яких варто інколи зрезигнувати з чогось, посвятити щось. Відзначити річницю, вислухати чи прочитати допис про переживання тих, які посвятили своє життя в боротьбі за волю, це далеко не все, до чого ми зобов'язані.

Життєві вигоди, достаток, про які кожний з нас дбає, до яких більшість звикла й уважає чимсь природним і кінцевим, може заслонити нам справи важливі, які вимагають зусилля, для яких треба зрезигнувати з чогось, до чого ми звикли.

Правда, життя складається з багатьох дрібних подій, переживань та справ. Але між ними треба вибирати й треба посвятити менше для важливішого. Можна ті міркування віднести теж до нашого відношення до інших людей. Малі справи, невеликі різниці поглядів, переконань чи звичок причиняються до ворожнечі і роз'єднання в організаціях, поміж організаціями чи навіть у товариському житті. І тут важливе поглянути на ті справи наче з віддалі і тоді побачимо, що нас єднає одна велика ціль, а малі справи, які нас ділять, треба відкинути.

Ця “люта зима” приносить різні клопоти та невідгоди, але, може, вони примусять нас до призадуми й заохотять нас до зусилля і праці в ім'я тих, яких ім'я — нескорені.

Наша обкладинка: Весільний коровай роб. Марії Савчак. Фото Осип Старостяк

Our cover. Wedding bread (korovai). Baked by Maria Sawchak. Photo by J. Starostiak

У ПОЛОВИНІ КАДЕНЦІЇ

2 і 3 жовтня 1976 року відбулося друге річне засідання Головної Управи СУА. У листопадовім числі "Нашого Життя" подано перебіг засідання, у грудневім ухвали Головної Управи. Для доповнення цих звідомлень, хочу поділитися з членством у половині каденції своїми міркуваннями про проблеми, з якими зустрічається Екзекутива, пророблену працю, як також завдання, які слід перевести в життя до наступної конвенції, що відбудеться у травні 1978.

Коли по XVII Конвенції перенесено Централю СУА до Нью-Йорку, для членства це означало лише зміну адреси, натомість Екзекутива станула перед складним завданням налагодження справ організації без архіву, канцелярїної системи, бюрових сил. Адміністрація "Нашого Життя" перейшла також до Нью-Йорку, а експедиція журналу до адміністрації "Свободи". Цього роду зміни не переходять безболісно, і членки Екзекутиви відчули їх у формі незвичайних труднощів та навантаження праці. Довелось відбутися ряд поїздок до Філадельфії для перебрання справ, перевезти устаткування і понад 50 картонів архіву, якого упорядкування забере ще довгі місяці, а може й роки праці. Персонал Централі, який пощастило підшукати з-поміж членок СУА, невислачаючий, дотепер не вдалось знайти кваліфікованої директорки канцелярії. Брак такої кінцевої сили в Централі, це додаткове обтяження деяких членок Екзекутиви, що переходить їхні спроможності та спричиняє недотягнення і недогляд в поладженні поточних справ. Цей стан відбивається некорисно на цілості праці і тому слід скоро знайти вихід з ситуації тим більше, що в майбутньому буде чимраз важче знайти кандидаток до Екзекутиви СУА, що схотіли б присвятити 30 і більше годин безплатної праці на тиждень у Централі і з кінцею зречтисся родин-

ного й особистого життя. Доводиться писати про ці речі, бо з листування і особистих розмов вириває враження, що загал членства не усвідомлює цих проблем. Це не зла воля, лише брак застанови, які обов'язки тяжать на Екзекутиві великої краєвої організації і що їх не можна порівняти з навантаженням праці у Відділі чи навіть в Окрузі. Сьогодні і завтра відповідний персонал і справне діяння Централі кінче для дальшого росту організації.

Екзекутива, яку звичайно називають "Централа", здавна не тишиться симпатіями членства. Ті, що бували на наших конвенціях, добре знають, як важко скласти управу. По виборах членки Округи чи Відділу вважають за почесь, коли хтось від них увійшов до проводу. Часто одначе, це наставлення скоро міняється і до власної членки починають ставитися стримано, мовляв, вона тримає з "ними", тобто з "Централею", а не з "нами" — Округою, чи Відділом. Цю настанову легко пояснити. Особа, що має змогу зблизька познайомитися з цілістю справ організації, старається інформувати про них членство і спонукати його до тіснішої співпраці. Ці Відділи, які все ще уважають, що кожний з них "сам собі пан", не люблять цього слухати і підозрівають, що їхня членка перейшла до протилежного табору — "Центрапі", яка не дає їм спокою і все докучає якимись непотрібними справами. Більше почуття єдності, почуття спільної відповідальності всього членства за долю цілої організації, у великій мірі скріпило б СУА.

Праця проводу організації невдячна ще й тому, що її висліді не є залежні від особистого вкладу, ініціативи і доброї волі, але від того, на скільки членство застосує його напрямні у своїй діяльності.

ВКЛАД УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИЦЬ У СВІТОВУ ЛІТЕРАТУРУ

М. АНТОНОВИЧ

Коли ми вживаємо виразу "світова література", ми мусимо бути свідомі того, що цей термін не є точно визначений і раз назавжди з'ясований. У залежності від естетичних уподобань даного дослідника, від кількості місця, яке він хоче цій літературі присвятити, від національності його та від різних інших умов і моментів у такому огляді будуть включені раз одні, раз інші письменники, хоч з другого боку такі велетні літературного життя як Гомер, Данте, Шекспір, Сервантес, французькі клясики, Гете, щоб згадати лише декілька передових прізвищ, будуть напевно включені в кожний огляд всесвітньої літератури, який матиме претенсії на об'єктивне трактування. Однак поряд із ними буде присвячена увага або іншим авторам, яких другий, може, і не згадає.

Коли, наприклад, огляд всесвітньої літератури писатиме поляк, то в його огляді опиняться поряд з

Міцкевичем і Словацьким ще й такі прозаїки, як Генрик Сенкевич, Болеслав Прус, Еліза Оржешко, Марія Конопніцька та інші; чех вставить у такий огляд Ярослава Верхліцького, Сватоплука Чеха, Йіржі Волкера, Елішку Красногорську, а українець, очевидно, Тараса Шевченка, Марка Вовчка, Лесю Українку, Івана Франка, а може й Михайла Коцюбинського, і ще декого.

Що ж впливає на підбір одних, а виключення інших письменників з списку найславніших? У першу чергу, як ми вже згадали естетичні міркування, інвенція автора, проповідувані ним ідеї, успіх даного автора в читачів, вплив його на докільля чи історичний розвиток, уміння заторкнути універсальні загальнолюдські питання з погляду своєї нації тощо.

Чи ж знаходимося ми тут на зовсім твердому ґрунті, чи можливі різні інтерпретації, оцінки? Скептик скаже, що все це зовсім релятивні й

Часто минають місяці, а то й роки, поки Екзекутива переконається, чи ці напрямні дійшли до членства, а коли ні, доводиться все починати наново. У нас багато таких справ, які постійно дискутуються, схвалюються, але ніколи не переводяться в життя. Вони стають хронічні, а це знеохочує і провід і членство та спиняє поступ у здійсненні завдань організації. Скільки разів можна писати про ті самі речі в об'їжниках і статтях і як можливо переходити до наступних завдань, коли попередні ще не виконані?

Брак фондів постійно утруднює діяльність СУА. На цю тему пишеться і говориться постійно, на жаль, без вислідів. Від початку попередньої каденції Екзекутива старається впливати на членство, щоб розпоряджало фінансовими засобами згідно з поставами статуту та засадами, якими кермуються всі інші українські й американські громадські організації. Люди об'єднуються для здійснення точно означених цілей і для них працюють. У нашій громаді Пласт не працює для НТША, Об'єднання Мистців Українців Америки для Українського Спортового Товариства, чи Українське Лікарське Товариство Америки для СУМА. Вкладки, датки, дохід з імпрез і т. п. з правила призначені на переведення в життя власних завдань. На культурні, політичні, харитативні чи інші цілі членство складає пожертви **особисто**, а не з каси організації. Багато Відділів СУА все ще почувається добродіями громади і призначає великі суми на інші організації, з кривдою для своєї власної. Складається враження, що СУА не має своїх цілей, лише є допоміжним чинником для інших. Наші установи і організації рідко подають до загальної відома свої фінансові звіти, а навіть коли подавали б, наше членство не все звернуло б на це увагу. Цим браком інформації треба пояснити, що в минулім році, коли йшла підготовка до відкриття Музею СУА, деякі Відділи пожертвували великі суми на установи, які розпоряджають мільйонами, а поминули, або прислали лепту на власний музей, що знахо-

диться в дуже скрутній фінансовій ситуації. Чи це правильна господарка? Чи у приватнім житті прийшло б комусь на думку скласти щедрий дар на якусь наукову установу чи університет і через те відмовити грошей на студії власній дитині?

Кожна організація має стандартну вкладку. СУА схвалив її аж на Ювілейній Конвенції — 1 дол. на місяць. Багато Відділів, що через довгі роки платили мінімальну вкладку і ніколи не підносили її, все ще опонують. Якже тоді пояснити, що в часі депресії 30-их років, членки давньої імїграції, які важкою фізичною працею заробляли від 5 до 10 дол. на тиждень, платили 25 центів місячно. У порівнянні з нинішніми цінами і заробітками, це було багато більше, як один долар. Чи не дивно, що жінкам "політичної імїграції" так важко заплатити вкладку одного долара на місяць?

Фінансова база "Нашого Життя" далі не забезпечена. "Запасний фонд", що мав бути завершений на Ювілейній Конвенції, не закінчений до сьогодні. Не всі Відділи склали даток пропорційно до своїх оборотів, хоча інші виявили повне зрозуміння і незвичайну жертвенність. Добрий приклад у нас не завжди дає позитивний відгук. З признанням треба ствердити, що вже багато Відділів осягнуло стовідсоткову передплату, деякі влаштували спеціальні імпрези, щоб придбати фонди на передплату для тих членок, що самі не можуть її влатити. Далі надходять передплати для жінок південної Америки та інших країн. Зворушливі листи, що приходять до адміністрації "Нашого Життя", є найкращим доказом, яким дорогим гостем для них є журнал.

Це, перша, частина моїх міркувань. У наступному числі "Нашого Життя" говорити буду про наші осяги, про позитивні висліди нашої праці.

Наша Розумова Сила

суб'єктивні вартості, які не мають загально визначеного значення, а не маючи твердої бази, про них, як про абсолютні вартості, нема що й говорити. Односторонній дослідник-фанатик, що оцінюватиме всі явища з якихось своїх, з природи речі дуже вузьких, засад підтасовуватиме під свої ідеї і твори велетнів духа і довільно буде одного включати, а другого знов викреслювати з свого списку, як це, наприклад, роблять радянські літературознавці, в чиїх оглядах найкращих сучасних письменників опиняються всякі невідомі нікому, з дозволу сказати, "автори", яких єдина заслуга полягає в їх особистих політичних переконаннях.

Між цими двома екстремами є, однак, золота середина, яку ми тут мусимо уточнити раніше, ніж перейти до нашої теми. Справа в тому, що історичний розвиток дуже часто проходить випадковим і непередбаченим шляхом. Часом справді порівняно дрібні випадки вирішують, чи якась держава, або культура й цивілізація втримаються, чи зійдуть в небуття й перейдуть хіба в історію, або й у передісторію. А все ж таки ніколи історичний процес не визначає якась **одна** подія, **одна** сила, **одна** індивідуальність, **одна** нація. Історичний розвиток

завжди є результатом багатьох різних, часом дуже складних моментів і суперечних сил, ідей, напрямків, чи кількості наявних носіїв якоїсь ідеї, організації тощо.

Протягом минулих тисячоліть мали місце різні конфлікти, переважали то одні то другі явища, сили, але ніколи якась одна, навіть найпотужніша і найбільше безкомпромісова сила не творила своєї власної, виключної чи сказати б "чистої" культури, а перебирала, свідомо чи несвідомо, минулі досягнення, традиції, використовувала досвід інших народів і рас, своїх попередників і сучасників. Там, де такої взаємодії нема, там не можна й говорити про якусь вищу культуру чи цивілізацію. Отже хоч окремі події в історії й могли відбуватися в минулому інакше, але вся сума історичного розвитку вплинула на такий, а не інакший результат, який є в даному разі фактом, що ним нехтувати не можна. Довгий потік попереднього розвитку стає базою для дальшого історичного процесу, в якому знов будуть спідіяти і об'єктивні і суб'єктивні моменти, які знов же таки творитимуть певні факти, впливатимуть на майбутній перебіг історії.

ПРОЩАЄМО ІВАННУ БЕНЦАЛЬ

(Слово голови СУА Івanni Рожанковської на похороні сл. п. Івanni Бенцаль)

Сумний це обов'язок прощати в останню дорогу від імені Головної Управи почесну членку СУА Іванну Бенцаль.

Наша організація скупа на похвали і признання. За 52 роки існування СУА наділив почесним членством не багато більше як 10 членок, звичайно за довголітню, жертвенну, безкорисну працю для громади, за труд цілого життя. Однією з них була Покійна.

Обірвалася нитка життя, Івanna Бенцаль відійшла у вічність і забрала з собою частинку історії української імміграції останніх десятиліть в Америці, яку вона, по своїй змозі, помагала творити. Була вона активною в усіх ділянках громадського життя впродовж довгих років, як довго сягає пам'ять давньої і нової імміграції.

У містах і містечках Америки згадає її з жалем не одна родина. Це ж вона була однією з тих, які вітали теплим, рідним словом тисячі скитальців, що причалювали по другій світовій війні до берегів Америки. Її усміх і прияз-



не відношення ставало тим першим промінчиком надії для нових іммігрантів, які у перших хвиликах перебування на новій землі з острахом думали, що принесе завтрішній день. Вони, мабуть, не знали, що та сама жінка, яка з таким співчуттям гладила голівки їхніх дітей, у повоєнні роки разом з іншими збирала, пакувала і висилала харчі та одяг до Європи, щоб облегшити їм таборіві злидні.

Івanna Бенцаль була громадською людиною у повнім значенні цього слова. У неї було добре, щире українське серце. Охоча до праці, завжди по-

гідна і скромна. В СУА виконувала різні обов'язки, на всіх рівнях організації: у Відділі, в Окрузі, в Головній Управі. Коли відходила з якогось посту, вона не ображувалася, лише радо співпрацювала зі своєю наступницею, служила порадою і досвідом.

Коли почався розподіл між давньою і новою імміграцією, вона вміла знайти спільну мову з одними і другими — була часто звеном між ними, що не зуміли себе взаємно толерувати.

Її громадська діяльність виникала з внутрішньої потреби, з почуття обов'язку супроти громади. Вона не хвалилася своїми заслугами, не домагалася почесей, а кожне вирішення приймала з вдячністю та великим зворушенням. Була довголітньою співробітницею покійної почесної голови СУА Олени Лотоцької, а її заслуги у розбудові нашої організації неоцінені й великі. Відійшла у вічність піонерка українського громадського життя в Америці. Її місця не буде кому заступити.

Усе членство СУА ділить свій біль з родиною Покійної, а ми прощаємо її від усіх тих, які не мали можливості віддячитися їй і віддати останню прислугу, відпроваджуючи її на вічний спочинок.

Коли б гунни в п'ятому сторіччі перемогли на Каталянських полях римську армію, чи араби у восьмому столітті під Клермон-Ферран, чи монголи в XIII сторіччі продовжували свій переможний похід — історія і культура Європи виглядала б сьогодні може й інакше, але це не мінє нічого на наявному стані сучасності, ні на наших досягненнях в галузі культури, цивілізації, на наших моральних принципах тощо. У цю скарбницю європейської культури й цивілізації, яку ми сьогодні називаємо західною, дали й українці свій не абиякий вклад, крові й духа і тому ми маємо повне право говорити про вклад нашої нації в різні ділянки європейського життя.

Коли ж ми звернемося до нашої теми — вкладу українських письменниць в скарбницю всесвітньої культури, то й тут треба сказати декілька слів про вклад жінок узагалі в культурне життя Заходу.

До XIX сторіччя визначні жінки в історії західної культури були винятком. Щойно французька революція відкрила перед кращою половиною людства нові можливості, однак тривало ще сто кількадесят років, поки жінки здобули повну рівноправність, принаймні в західному світі. Треба сказати, що якраз у цій боротьбі за еманципацію жінок саме цілий ряд письменниць здобули собі право ввійти в світову літературу. Поряд з тим жінки виступали в ролі пропагаторів різних інших нових ідей.

Гарієтт Бічер-Стоу, авторка "Хатини дядька

Тома", перша вказала на негритянське питання в Сполучених Штатах; Жорж Занд порушує у Франції справу жіночої рівноправності та різні з цим пов'язані соціальні питання. Німкеня Анетта фон Дросде-Гюллсгофф по-мистецькому вказала в своїй новелі "Ді Юденбухе" на жидівське питання. Літературний рівень творів цих жінок міг бути різний, а все ж таки, навіть не зважаючи на естетичну вартість їх творів, вони перейшли в загальну скарбницю світової літератури тим, що порушували наболілі загального значення питання, звертали на них увагу й допомагали розв'язувати складні проблеми та тим спричинялися до прискорення розвитку культурного, мистецького, соціального, расового, релігійного життя, щоб вказати лише декілька ділянок.

Тут у цьому контексті й треба згадати нашу письменницю Марка Вовчка, яка в "Народніх Оповіданнях" вказала на страхіття і несправедливість кріпацтва та на душевну й моральну перевагу поневолених людей над їх поневолювачами. Звичайно, і перед Марією Вілінською-Маркович, як називалася справжнім іменем Марко Вовчок, порушувало питання кріпацтва на Сході Європи, але вона перша зуміла сягнути незвичайно глибоко в нутро людського нещастя українських селян і примусила всіх культурних людей жахнутися. Немає сумніву, що "Народні оповідання", які вперше видав Пантелеймон Куліш у грудні 1857-го року сприяли прискоренню скасування кріпацтва в російському царстві.

ДУМКИ ПРО СВЯТКУВАННЯ 22 СІЧНЯ

З газетних повідомлень про святкування 22 січня, як і участі в тих святкуваннях у громадах українського поселення, приходять на думку деякі спостереження. Приємно спостерігати, що українська проблема знайшла певне розуміння в урядових колах, газетах і записках, стейтових чи державних конгресах. Приємно почути, що люди на офіційних постах признаються до українського походження. Приємно побачити, що молодші члени української громади шукать способу здобути приятелів для українського питання. І це не тільки в Америці й Канаді; це можна спостерігати й у Франції, скандинавських країнах.

Проблема українського борця за право української людини збагачує гуманні ідеї людства, що нині потрохи відживають у світі. Зафіксовані факти, дати, імена, у пресі, протоколах і записках — це вже історичні дані, що можуть послужити майбутньому дослідникові, історикові, соціологові. Нескорені й їх родини можуть бути певні, що їх стремління і їх муки, завдяки еміграції, стали відомі у вільному світі.

Але теж турбують деякі проблеми. Ідея солідарності з українським в'язнем у тюрмах СРСР, що вийшла із кола Пластового проводу, стала, на жаль, тільки декларативним актом. Майже всі товариства і центральні установи підтримали цю думку, але день 12 січня не став дійсно днем солідарності. Голодівка по українських домах повинна стати джерелом збіркового фонду, щоб кожна українська громада вислала допомогуву пачку родині, що потребує

матеріальної помочі. Вислані пачки у січні становили б символ нашої солідарности. Вислана за фонди цілої громади пачка дасть особисте вдоволення із спільної дії нас усіх, хто дорожить українською ідеєю.

День 12 січня став би днем солідарности і між нами самими. Централізація тієї акції, беручи за приклад акцію СУА для стипендій молоді в Бразилії, могла б допомогти справній допомогувій дії.

Щоб вести цікаву й приємну розмову, треба знати про що мова. Щоб говорити про Україну, щоб планувати національні імпрези, треба знати про неї. Очевидно, що кожний читає, купує, збирає книжки по своїй вподобі. Та "Енциклопедія Українознавства" мусить бути у кожній хаті, як джерельний матеріал знання про землю, історію, культуру, визначних людей України. Турбує питання: чи є в українській хаті та книга? Чи публікації про Україну українською чи англійською мовами не чекають покупця українця? А чи видана історія поселення в даній країні не є джерелом національної гордості й приналежности до спільного кореня?

Коли громада відповість на ці питання, поважно застановиться кожна свідома одиниця — тоді січневі святкування будуть мати значення. Не будуть ще одною з імпрез, що на неї личить піти, або на якій виступає рідна дитина.

Ірина Чайківська
Кліфтон, Н. Дж.

І тут, власне кажучи, основна заслуга, але заслуга незрівняна Марка Вовчка. Твори її, зокрема ж українські твори, відзначаються прекрасною народньою мовою, вміло організованим розмовним, оповідним стилем, простотою і прекрасним з'ясуванням психології звичайних, неосвічених простих людей. Тепер її твори читати вже нелегко. Надто далекі вони від нашого життя, наших прагнень і влодобань та й естетична їх вартість не переконаватиме пересічного читача, але ж це в даному випадку не важить. Чи ж багато наприклад є сьогодні німців, які можуть читати "Мессію" Клопстока, але все ж таки Клопсток є клясиком німецької літератури, який перший підняв цю літературу саме названим твором на світовий рівень. Нелегко сьогодні читати й твори Жана-Жака Руссо, але ж ніхто не буде відмовляти йому права перебувати в пантеоні великих письменників з уваги на не абиякі його теоретичні заслуги в галузі педагогіки. Те саме стосується Марка Вовчка.

Однак велич тої жінки лежить не лише в літературних творах її, але й поза ними. З її тодішніх фотографій дивляться на нас великі цікаві очі й спокійне, рівне лице. Це-росіянка, яка в 16 років здобула серце колишнього члена Кирило-методіївського братства Опанаса Марковича і під його впливом стала українкою. Пізніше вміла зацікавити своєю особою і своїми творами таких глибоких знавців і цінителів гарних жінок, як Куліш, Тургенєв,

Добролюбов, Писарев та багато інших. Вона була особисто знайома з Жорж Занд, Віктором Гюго, Жюлем Верном. Знаємо, як нею захопився Шевченко, який називав її "своєю донею" і "нашим пророком". Він не єдиний присвячував їй вірші. Те саме робив російський поет Некрасов. Взаєминам своєї дружини і Куліша присвятив наприклад Глібов свою байку "Горлиця і горобець" з багатомовною мораллю на кінці:

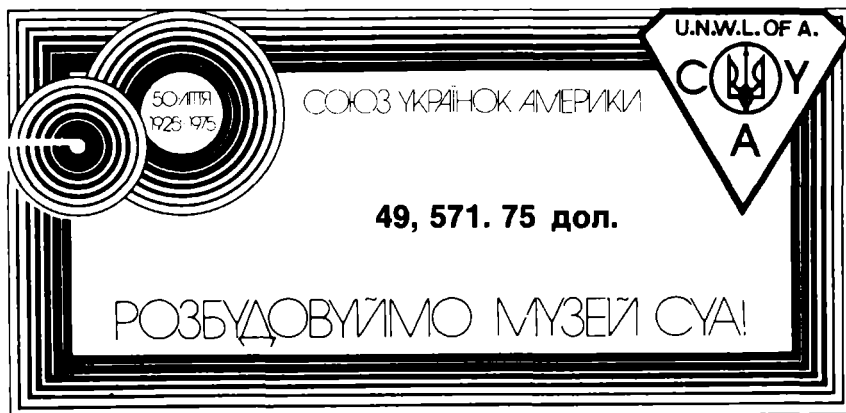
"Дівчинонька, як квіточка — з нею в рай,
А чужої молодиці не займай;
Бо налетить часом сивий голубок
Болітиме головонька і чубок!"

Цей вірш довгі роки уважали натяком на взаємини Куліша і Марка Вовчка і, ніде правди діти, дуже влучно.

На жаль, в рамках нашої статті нема змоги більше присвятити уваги цій незвичайній жінці. Вона дотепер, не зважаючи на цілий ряд наукових розвідок найновіших дослідників Новиченка, Засенка, Чернової та інших, і на літературне оброблення її життя, являється загадкою в багатьох питаннях і майбутній дослідник муситиме заглянути за не одну завісу, поки вона встане перед нами хоч би так, як стала перед нами Жорж Занд завдяки блискучій монографії недавно померлого Андре Моруа.

Докінчення у наступному числі

НА ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР ВПЛИНУЛО ДОСІ:



ДАР НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ ЙОРКУ

500 дол. — 3 Відділ — Фінікс, Арізона
100 дол. — 2 Відділ — Честер
(в пам'ять св. п. Олени Лотоцької)
По 100 дол. — 59 Відділ — Балтімор
61 Відділ — Випані, Н. Дж.
Неоніля Мечник — Вейн, Н. Дж.
По 50 дол. — Іванна Рожанковська —
Нью Йорк
як подяка за Різдвяні побажання
Ольга Ставнича — Рутерфорд,
як святочні побажання
5 дол. — Аркадія Стебельська — Май-
нерсвіл, Па.
60 дол. — пожертву проголошено в
листі "Замість квітів"

ВИНЯТОК З ЛИСТА СТЕПАНА ГЕЛИ З КАНАДИ

"Без зайвих компліментів — всі дуже радо читаємо "Н. Ж." Доцільна є перша стаття про Ваш Музей. Вислів Я. Гніздовського про музейництво в розмові з Вами і ця стаття — це дуже розумна і продумана лекція на тему, що таке музей, що в нім збирати, що надається до музею, а що до крамнички і т. п. Наші "музеї" навчили публіку, що музей це "грацярня" і все до нього надається. Вашими статтями усвідомлюєте публіку і може буде менше розчарування у тих, які навчені і в добрій вірі дають до музею речі немужейні".

Степан Гела

ЗА М. СІЧЕНЬ 1977 Р. ЗЛОЖИЛИ:

ОКРУЖНІ УПРАВИ, ВІДДІЛИ СУА ВІД ЧЛЕНОК, ОРГАНІЗАЦІЙ, УСТАНОВ І ГРОМАДЯНСТВА:

145 дол. — 65 Відділ — Нью Брансвик, Н.Дж. В тому — 125 дол. — Відділ, по — 10 дол. — д-р. Ярослава Грабович, Тереса Шавалей

100 дол. — 88 Відділ — Філядельфія
В тому по 10 дол. — 10 членок Відділу

70 дол. — 43 Відділ — Філядельфія
В тому — 50 дол. — Відділ, по 10 дол. — Оксана Поритко, Стефанія Пушкар

60 дол. — 64 Відділ — Нью Йорк
В тому — по 10 дол. — 6 членок Відділу

50 дол. — 28 Відділ — Ірвінгтон
Із розпродажу цеглин п. Надею Бігун. В тому по 25 дол. — Василь Гнатів, інж. Ярослав і др. Леся Ткач

Разом 425 дол.

Поля Книш
фінансова секретарка

ПОДЯКА ЗА ДАРУНКИ УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЄВІ

Подаємо список осіб, які подарували речі Українському Музеєві:

Софія Барусевич, Кергонксон — рушник.

Галина Білик, Джерзі Ситі — мужеську сорочку.

Таїса Богданська, Ньюарк — покривало на ліжку, Косів, рушник з полт. взором і рушник з Нового Села.

О. Витвицька, Воррен — вишивка на подушку з 1933 р. з Ворохти.

Марія Гарматій — рушник і суконку.

Ольга Гнатик, Ірвінгтон — дві по душки, скатерть і підтичку.

Дарія Горняткевич і проф. Дам'ян Горняткевич — Кергонксон — верету з Кривенького і ляльку в народ. одязі.

Анна Глов'як, Нью-Йорк — подушку.

Неллі Глюка, Озон Парк — рушничок з Тернопільщини

Лідія Дяченко, Фольрофт — жіночу плахту.

Зіна Захарченко, Нью-Йорк — 9 томів журналу "Наше Життя".

С. Зеленко, Лондон, Англія — Дві ляльки в народ. одязі, роботи Марії Станько.

Ірина Кашубинська, Парма — жіночу свитку.

Всеч. о. Федір Коваленко, Клівленд — полтавську сорочку з 1915 р.

Пелагія Кулик, Рочестер — рушник з 1916 р. зі Щирця.

Михайло Лоза, Чектовага — скатерть з 1900 р.

Вікторія Лярсон, Туксон Арізона — ткану верету.

Ірина Маренін, Кергонксон — 3 кусні занавісок з 1931 р.
Іванна Мартинець, Рочестер — вишивку на подушку.
Меланія Мілянович, Джерзі Ситі — попередницю до народного одягу.

Е. Онишкевич, Ірвінгтон — блюзку.

Анна Опарик, Озон Парк — рушник.

Евгенія Рубчак, Джерзі Ситі — гуцульський хрест.

Віра Селянська-Вовк, Ріо-де-Жанейро — дзьобенку.

Леся Терлецька, Ірвінгтон — сорочку.

Олена Турула Чікаго — сорочку.

Ольга Трачук, Бронкс, Н. Й. 2 доріжки, гуц. ніжик, взір

"Сокальське решето" і "Пролог" Україна 1936 р. знімок.

Ольга Цар — 28 Відділ, О. Н. Дж. 2 рушники і скатерть.

Тетяна Цимбал, Філядельфія — попельничку з Закарпаття.

Український Музей складає всім жертводавцям щирю подяку.

Марія Шуст
директор Українського Музею

Замість святочних і новорічних побажань складаю 50.00 дол. на Український Музей

Ольга Ставнича
заступниця голови СУА



УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE - NEW YORK, NEW YORK 10003

ВЕЛИКОДНЯ ПРОГРАМА

Час: від 25 березня до 30 квітня 1977

Теми: Великодня програма буде складатися з двох частин, починаючи від 25 березня і кінчаючи 30 квітня 1977.

1. Виставка старовинних писанок з колекції музею і приватних збірок.

2. Виставка найкращих зразків, вибраних з улаштованого музеєм конкурсу писанок і традиційного печива.

Місце:

Український Музей
203 Друга Евенью
Нью Йорк, Н. Й. 10003

Години:

Середа: від 1 до 5 по полудні,
П'ятниця: від 3 до 7 по полудні,
Субота: від 1 до 5 по полудні,
Неділя: від 1 до 5 по полудні.

Музей буде закритий у Великодню неділю — 10 квітня.

Вступ:

Дорослі 1.00 дол.
Діти до 12 літ — 0.50 дол.
Емерити — 0.50 дол.

ІМПРЕЗИ — ПРОГРАМА ДЛЯ

Доповіді і фільми:

Доповіді ілюстровані прозірками

1. Українське традиційне печиво
Англійською мовою — Люба Волинець
Українською мовою — Оксана Соловей.

2. "Писанка"

Англійською мовою — Ярослава Сурмач-Міпль,
Українською мовою — Лідія Бурачинська

Показ нагородженого фільму

1. "Писанка" фільм Славка Новицького.

Покази:

Мистецтво писання писанок.

Місце:

Український Музей — зала на 2-му поверсі. Доповіді, фільм і показ будуть ведені англійською і українською мовами.

АНГЛІЙСЬКА ПРОГРАМА

| | П'ятниця 25 березня | Субота 26 березня | Неділя 27 березня |
|-----------------------|------------------------|----------------------|----------------------|
| Показ писання писанок | | 1.00 — 3.00 | 1.00 — 3.00 |
| Доповіді і фільм | 6.00 — 8.00 | 3.30 — 6.00 | 3.30 — 6.00 |

УКРАЇНСЬКА ПРОГРАМА

| | П'ятниця 1 квітня | Субота 2 квітня | Неділя 3 квітня |
|------------------|----------------------|--------------------|--------------------|
| Писання писанок | | 1.00 — 3.00 | 1.00 — 3.00 |
| Доповіді і фільм | 6.00 — 8.00 | 3.30 — 6.00 | 3.30 — 6.00 |
| Оплата: | Доповіді і фільм | | Показ |
| Дорослі | 2.50 дол. | | 2.50 дол. |
| Емерити | 1.00 дол. | | 1.00 дол. |

Матеріали потрібні для показів будуть приготовані. Кількість учасників обмежена до 25 осіб.

Зголошення і замовлення місць телефонічно:
(212) 228-0110.

ІМПРЕЗИ — ПРОГРАМА ДЛЯ ДІТЕЙ

фільм "Писанка" — авторства Славка Новицького
Ляльковий театр 83 Відд. СУА, керівник О. Гаєцька
про великодні традиції і казки
Показ писання писанок для дітей.
Вік дітей: 6 до 12 років.
Кількість учасників кожної із 4 сесій не більше ніж 20 дітей.

Англійська

Субота, 19 березня 1977,
год. 10.00 до 12.30.

Неділя, 20 березня, 1977,
год. 10.00 до 12.30.

Українська

Субота 19 березня 1977,
год. 1.30 до 4.00.

Неділя, 20 березня 1977,
год. 1.30 до 4.00.

Вступ безплатний

Потрібні матеріали будуть приготовані.

Знаряддя і інструкції, брошури з поясненнями можна
набути в крамничці при Українським Музеї.

Зголошення і замовлення місць телефонічно:
(212) 228-0110, або листовно.

ПОДЯКА

Не маючи змоги писати до всіх особисто, цією дорогою складаю щирю подяку Екзекутиві СУА і тим Округам і Відділам, що переслали мені різдвяні і новорічні побажання. Замість окремих подяк складаю 50 дол. на фонд Українського Музею.

Іванна Рожанковська
голова СУА

(До конкурсу Українського Музею на обрядове печиво)

"Хліб наш насушний дай нам сьогодні..." — ці слова Господньої молитви найкраще передають споконвічне значення і необхідність хліба в людському житті та пошану людини до цієї форми Божої опіки, яка дає людям силу й здоров'я та запевняє їм життя.

А втім слово "хліб" не обмежується тільки до визначення приготованого з зернового тіста печива — основної їжі людини ("Коли хліб і вода, то нема голода" — каже народня пословиця), але воно поширило значно круг свого значення. "Хліб" означає, наприклад, усі колосові рослини, коли вони ще на пні ("хліба"), а також поживу взагалі в її різновидних формах, врешті вживається цього слова на означення матеріального прожитку людини взагалі. Від слова "хліб" пішли різні похідні вислови, які визначають життєві потреби людства — "працювати, заробляти на хліб" (тобто, на утримання), "дати хліб у руки" (тобто, запевнити людині змогу заробити на прожиток), "хлібодавець" (працедавець), "хлібоємець" (працесмець) тощо.

Але на "хліб" у дослівному й у найширшому значенні людство від найдавніших часів дивилося не лише, як на засіб і форму поживи, що дає силу, здоров'я і життя. Вічний і циклічно повторюваний процес приготування хліба від посіву зерна, почерез його кільчення, проростання, доспівання, жнива, возовицю, вимолот, переміл аж до приготування істинного харчового продукту в діжі з замісом і випіком у хлібній печі, став для людини певним магично-таємним явищем, яке людина перенесла й на містерію всього життєвого процесу.

Через те з хлібом, як харчовим продуктом і засобом поживи, та з його символічним значенням, як прообразом життя взагалі, вже від непам'ятних часів зв'язують різні вірування, обряди, звичаї, культу й магично-містерійні дії. Збіжжя віддається під спеціальну опіку богів, яких у християнську добу заступили святі (св. Петро, св. Юрій), посіви хороняться від стихійних нещасть різними закляттями, а збір плодів відбувається з базованим на народній релігії церемоніалом, щоб відігнати злі сили і щасливо зібрати урожай. Первісні поганські звичаї й церемоніали заступлено християнськими елементами з народнім кольоритом та народньою мітологією.

Досліди етнографів-фольклористів показують не лише на часову давність культу хліба, але й на його простірну поширеність. Ернест Бургштеллер у праці "Das Allerseelen Brod" ("Хліб на день померлих", Лінц 1970), стверджує, що географічна метода етнографічних дослідів виказала, що вірування, обряди й магично-містерійні дії та народньо-релігійні церемоніали, зв'язані з культом хліба виходять далеко поза межі держав, народів, а навіть континентів і проявляються у ідентичній, або зближеній формі серед різних народів як у часі, так і в просторі. Автор подає, наприклад, що на теренах, заселених німецькою людністю "для наших пращурів хліб, як Божий дар прохарчування, був такою святістю, що коли його шматок, або кришка впади на землю, дітям наказували її збирати і на перепрошення прогріху цілувати". Про вартість хліба, каже він, люди переконалися під час останньої світової війни. Проф. Степан Килимник у праці "Український рік у народніх звичаях" (1963, т. 5) підкреслює таке саме явище: "Хліб у

Русі-Україні в давнину мав надзвичайну шану і вважався святым. Коли випадково впаде кусень хліба на землю, його піднімали набожно і цілували-перепрошували. Залишені кришки хліба господар згортав зі стола і вкидав у рот. Коли кусок хліба зіпсувався, його давали курям, худобі, або спалювали, ніколи не викидали". Хліб раніше "ламали", а коли в 19 столітті стали вживати ножа, то казали "краяти хліб", а не "різати". Коли хто необережно поводився з хлібом, його картали, що "ображає дар Божий". Цьому культові святости-обожанню хліба присвятила Олена Цегельська своє оповідання для молоді "Хліб — святий" ("Веселка", 1962).

За проф. Килимником, хліб вважався не лише символом святости, але й радости, щастя, здоров'я, багатства. Хлібом зустрічали новонароджене дитя, породіллю, з хлібом виряджали дитину до хресту, з хлібом ішли старости сватати дівчину, хлібом благословили батьки дітей до вінчання, під час весілля молодят вітали хлібом-короваєм і сіллям, а потім ставили на "посажний" стіл перед молодят коровай, уквітчаний калиною і квітами. Весільних гостей обдаровували шматками коровая. На всі свята випікався хліб з певними символами, зокрема у честь покійників. З хлібом хоронили померлих, починали оранку, посів, початок жнив ("зажинки") і закінчення жнив ("обжинки"). З приготуванням ґрунту під засів, засівом, жнивами й обжинками та звоженням урожаю до клунь зв'язані різні ритуали, в яких поруч інших елементів — релігійних, містичних, мітологічних, символічних, магичних — хліб відіграє основну роль.

З хлібом виряджали худобу на пашу і зустрічали її після повернення на зимівлю до дому. Хлібом-сіллям вітали гостей і цей звичай зберігся і практикується у нас досі.

Згаданий етнограф-фольклорист Е. Бургштеллер підкреслює, що обожання людьми хліба тепер послабло. Людина не боїться вже так стихійних нещасть, сарани чи іншого знищення засівів, бо індустріалізація хлібозаготівлі, модерні засоби комунікації і міжнародні торговельні взаємини запобігають можливості поголового голоду (приклад: постачання зерном СРСР Америкою). Останні світові війни, революції, зріст цивілізації, перенаселення і вимішання цілих етнічних груп, філософічно-ідеологічні течії (матеріалізм, атеїзм, комунізм) змінили, спотворили, а то й знівечили давні звичаї, традиції й вірування. На думку Бургштеллера, з розвитком технології змінилася й основна субстанція готування хліба — мука, через модерний переміл зерна, що заступив водні лотокові млини, вітряки, жорна, через хемічні домішки і "процесування". Але цей етнограф вважає, що в обрядовому печиві важливіше від субстанції (хоч нею обов'язково має бути зернова мука) є спосіб замісу, виробу, формування хліба (ручний) та його випік. Однак найважливіший є духовий аспект — зв'язані з обрядовим печивом вірування, обряди, звичаї, церемонії, що їх передає традиція. Тому за всяку ціну треба відшукувати, збирати, описувати і зберігати цю традицію, бо з ходом часу вона з раніше поданих причин і умов може стати незрозумілою (як на це вказує проф. Килимник), а то й зовсім пропасти.

Докінчення на ст. 11

(З приводу 75-ліття Лени Бенцаль-Карпак 16-й Відділ СУА в Міннеаполісі ушанував її акторський та громадський труд)

Тоді, коли більшість жінок майже ніколи не признається до свого справжнього віку, пані Лена гордовито відмічає свій "діамантовий ювілей".

— Богу дякувати, що дочекала, соромитися за це гріх!

Усім, хто жив на західних українських землях, ім'я Бенцалів було відоме. Мандрівний театр заїжджав у всі закутини, де тільки була можливість сіяти живе слово на рідній сцені.

У театрі Стадника пані Лена в 1924 році (світлина) виступає як Маруся у драмі Старицького "Ой не ходи Грицю". Більше як чверть століття пізніше, з притаманним їй мистецьким відчуттям, відтворює в повній красі знову Марусю. На "землі Гаявати" в Міннеаполісі, Міннесота, довелося "викресати іскру" — творити акторів з осіб, які ніколи на сцені не бували. Її завзятість, талант, витривалість будили до праці молодь і старших. Всі ми новопробули кинулася "вогнем" у громадську працю. І як легко було в згоді гармонійно працювати!

Мов на екрані, невсилющою працею виводила на сцену пані Лена п'єси, драми, комедії, ревію, веселі та чайні вечори з програмою, вишивані вечери тощо. Деякі з них врелися в пам'ять назавжди. Вона акторка і режисер, у драмі Старицького неперевершена Маруся, головна "сваха" на весіллі в п'єсі Ольги Луцик "Князі гуцульських полонин".

Пані Лена одна із перших основниць 16-го Відділу. Крім сценічного мистецтва, вклала чимало труду в різних ділянках громадського життя. В молодечих організаціях Пласт та СУМА, в суботніх школах українознавства, в хорах церковних та громадських не боялася ніколи тяжкого труду. Закотивши рукави, ліпила й варила довгі роки "пироги", чи пак вареники, з чого значну суму передано на будову української католицької церкви в Міннеаполісі.

Такий образ широго труду пані Лени насвітлила голова Відділу мгр. М. Петришак. О. Гамота присвятила їй вірш, в якому підкреслила, що "не змарнувала Ти свого життя". К. Гуцал в алегоричнім порівнянні "Тричі жаль" назвала її жницею із "серпом-серцем" на рідній ниві. Від українських інженерів вітав Ювілятку тепло інж. С. Тисовський. Від ОПЛДМ промовляла В. Пакуляк, з'ясовуючи, яку працю й культурну місію виконав український театр на рідних землях.

Видніли на стінах розміщені таблиці із світлинами з різних часів театрального життя пані Лени.

Милим спомином поринули ми разом з посестрою Леною в ранню молодість. У той час,



Л. Бенцалева в ролі Марусі в драмі "Ой не ходи Грицю".
Театр Й. Стадника.

L. Benčal in the role of Marusia, from drama "Oy ne chody Hryciu" Theater of J. Stadnyk

коли Україна змагалася в нерівнім бою за свою самостійність, молоденька наддніпрянська студентка зустрічається вперше з галицьким корифеєм сценічного мистецтва — Миколою Бенцалем.

"Восени думи весняні взяли її на легкі крила...

Линемо в царства чарівні... Мандрівка ця приємно-мила!"

Розповіла нам посестра Лена про одружіння з Миколою, про їхнє спільне життя на рідній сцені... Згодом повіяло сумом, коли згадала болючу втрату найдорожчої людини — друга життя. Її втрата була втратою цілого українського народу.

Микола Бенцаль не забутий! Не тільки в серці дружини Лени, але і в українських серцях на рідних землях. На вічний спочинок хтось приносить квіти... опікується могилою, — вдячно згадує пані Лена.

Сьогодні, хоч час спочити б по заслuzі, наша посестра Лена й надалі "з голосом солов'я" співає в церковному хорі, допомагає своєю працею у Відділі (заступниця голови та імпрезова референтка), вишиває та живе споминами в домі для старших.

Просимо Всевишнього, щоб дозволив їй ще довго в здоров'ї прожити, Бога хвалити та нас радувати. На многі літа нашій посестрі Лені!

Міннеаполіс, листопад 1976

СКУЛЬПТОР — ТЕОДОЗІЯ БРИЖ



*Теодозія Бриж при праці
Teodozia Bryszcz at work.*



*Теодозія Бриж: Мавка. Тонований гіпс
Teodozia Bryszcz: Wood nymph*

Скульптор Теодозія Бриж — це свіжий непересічний талант, який вражає своєю оригінальністю, динамізмом та глибиною. Народилася вона 18 лютого 1929 року в селі Бережниця в Рівенській області. У 1954 році закінчила Львівський інститут прикладного та декоративного мистецтва та з того часу працює у Львові в станковій і монументальній скульптурі. 1960 року відбулася її перша особиста виставка. Скульптури Т. Бриж вразили глядача своєю експресивністю — вони примусили його застановитися та вглибитися в їхню суть.

З-під її рук народжується серія гіпсових скульптур, які зображують постаті з старої української мітології (бог вогню, бог землі, води, 1968-70 рр). Серія десяти гіпсових скульптур до драми феєрії Лесі Українки "Лісова пісня", створена 1970 року, притягає увагу глядача своєю глибиною. Теодозія Бриж сама родом з Полісся і з великим чуттям передає в своїх фігурах при допомозі руху, кольору і світлотіневих ефектів особливість кожної постаті "Лісової пісні". Її "Мавка" зображена в двох фігурах. Перша фігура представляє чарівне сотворіння, органічно зв'язане з природою, яке не знає людей. Друга фігура представляє душевний стан мавки після зустрічі з людьми. Це тендітна перелякана постать з тужливим поглядом в очах. Теодозія Бриж також автор цілої серії садово-паркових скульптур, які не тільки відзначаються естетичною формою, але й передають в переконливим пластичним зображенні роздуми скульптура над життям і людиною. Цікава її скульптура Євпраксії Мстиславни (Зої Добродійки — 1108-1172), внучки князя Володимира Мономаха та авторки науково-медичного трактату під назвою "Мазі". Погруддя "Княгиня Ольга", виконане Т. Бриж в 1965 році, передає глядачеві мужність, гордість та велич княгині. Її меморіальні комплекси "Гірошіма", "Освенцім", "В ненароджених стріляють" відтворюють за допомогою сим-



*Теодозія Бриж: Княгиня Ольга, бронза
Teodozia Bryszcz: Princess Olga - bronze*



*Теодозія Бриж: Садово-паркова композиція
Teodozia Bryszcz: A park composition*



воліки безодню людського горя спричиненого жорстокістю людини до людини.

Творчість Теодозії Бриж зосереджується на внутрішнім світі сюжету, який вона старається передати найбільш лаконічним способом за допомогою однієї головної риси чи жести. І її як і всім справжнім мистцям це повністю вдається.

С. Луцька-Андрушків

БІБЛІОГРАФІЯ:

Горинь, Богдан, У світі прекрасного. "Жовтень", ч. 2, 1964. стор. 126-128. Кос, Анна, Мистецтво Феодосії Бриж. "Наша культура" (додаток до часопису "Наше слово") Варшава, но. 11, 1976. стор. 6-7. Островський, Г. Мистецтво Т. Бриж. "Вітчизна". Київ. ч. 1, 1967. "Словник художників України", Київ, 1973.

Теодозія Бриж: Садово-паркова композиція

Teodozia Bryszcz: a park composition



Теодозія Бриж: Ярило. Цемент, скло
Teodozia Bryszcz: Jarylo

Докінчення "ХЛІБ СВЯТИЙ"

У відрізненні до творів мистецтва — пише Е.Бургштеллер — на обрядове печиво треба звертати увагу не як на твір окремого мистця, але як на збірний твір спільноти (етнічної або культурної), базований на традиції і типовості.

З тих міркувань і з тією метою Український Музей проголосив конкурс на українське обрядове печиво, бо загроза пропажі давніх звичаїв і вірувань, зв'язаних з хлібом в Україні куди більша ніж в інших країнах. Індустріалізація України, відсутність вільного хліборобського стану, денационалізація, переселювання українців на цілиніні землі, насаджування чужих національностей на нашій землі, ідеологічний тиск, переслідування релігії й зв'язаних з нею народньо-релігійних культів, нівелювання національної самобутності, висмівання традиції — все те веде до загибелі прадавніх звичаїв. Знаємо, наприклад, що росіяни пляново достосовують колядки, щедрівки, обжинкові та інші обрядові співи до нових умов "радянського" побуту, підставляючи під стародавні мелодії нові слова. Проф. Килимник стверджує, що вже тепер тяжко встановити зв'язок багатьох звичаїв з їх прадавніми джерелами, бо в ході часу вони зазнали змін під впливом християнства та інших нашарувань. Тепер долучується пляновий тиск окупаційного режиму.

Єдина можливість відтворити і зберегти українське обрядове печиво і зв'язані з ним символи — це відповідна акція у вільному світі. Український Музей, проголошуючи конкурс на обрядове печиво, сподівається живого відгуку тих, які ознайомлені з тією ділянкою українського побуту.

Теодозія Бриж: Лада
Teodozia Bryszcz: Lada



БУДНІ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Минули дні підготовки до відкриття Українського Музею. Дні виповнені гарячковою, поспішною працею гурту відданих справі людей. Завершилися вони пресовою конференцією, посвяченням Музею та відкриттям його для публіки. Настали дні спокійніші, але помилявся б той, хто думав би, що тепер не треба вже ніякої праці, ніяких зусиль аж до хвилини, коли наступить зміна виставлених предметів. Як виглядає тепер життя музею, що там діється? Про це розказує нам директор музею Марійка Шуст. У її ж бо руках тепер ведення цієї установи.

Слід би познайомити читачів з особою, яка взяла на себе цей відповідальний пост директора музею.

Марійка Шуст за званням — мистець. Осягнула вона ступінь бакалавра з мов, а опісля ступінь магістра мистецької педагогіки в Southern Connecticut State College. Три роки викладала мистецтво в середній школі, а згодом була асистентом у відділі мистецтва в University of Pennsylvania. Асистентура була свого роду стипендією, яка дала їй змогу студювати в тому ж відділі і осягнути ще один магістерський ступінь з мистецтва.

Свої мистецькі студії використовувала, викладаючи мистецтво в середній школі, а теж на курсах кераміки, які організувала студентська громада в Нью-Йорку.

Брала участь у 8-ох спільних виставках, улаштовуваних здебільша університетами, де виставляла графіку, скульптуру та керамічну скульптуру. З її ім'ям зустрічалися ми на програмах театральних вистав, які влаштовувала Студія Лідії Крушельницької, вона ж бо оформлювала сцени та проектувала строї до п'ятих вистав цієї Студії (в тому теж нещодавно до "Склянки води").

Передусім говоримо з Марійкою Шуст загально про цілі та завдання музею:

М. Ш. Загально беручи, ціль Українського Музею — це зберігання й поширення українського мистецтва та культури. Якщо музей має бути поважною інституцією, він мусить досуватися до норм сучасного му-

зейництва. Це теж конечно для того, щоб досягнути акредитацію музею. Обов'язуючі норми стосуються консервації, способу зберігання музейних предметів, виставлювання експонатів, а теж освітньої програми. Це останнє конечно, бо музей є освітньою установою. Він підлягає департаментові освіти, від якого залежить інкорпорація. Обов'язкові є теж контакти з іншими музеями. Працювати в музеї повинні професійні люди, а керувати за-легалізована Рада директорів.

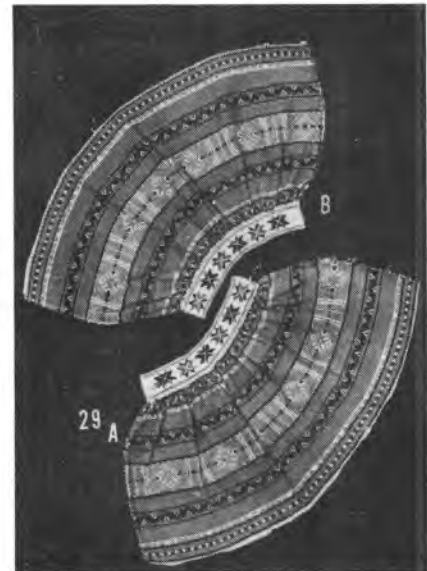
Питання: Чи можете коротко описати, які правила стосуються консервації музейних експонатів?

М. Ш.: Накреслю деякі обов'язуючі вказівки щодо консервації і зберігання музейних предметів і ведення магазинів. Кожний предмет мусить бути окремо записаний на п'ятих різних картках каталогу, включно із світлинкою кожного предмету. Кожна річ мусить бути позначена, мати пришите число, згідне з каталогом.

Консервація і спосіб магазинування є різні для кожного роду предметів. І так текстильні вироби мусять бути звинені на роликах у спеціальному папері, який не має в собі кислоти. Сорочки й інша одіж мусять висіти на надуваних вішаках і теж хоронені папером без кислоти. Килими повинні бути звинені і висіти кожний на окремому ролику. Всі предмети мусять бути забезпечені від молів і інших шкідників. Окремі правила означають, як треба кожну річ чистити.

Питання: Що можете сказати про саме виставлювання предметів?

М. Ш.: Це складне питання, яке викликає різні коментарі. Кожна епоха має свій підхід до цієї справи, а в ньому відзеркалюється наставлення до експонатів. Був час, коли йшлося про те, щоб показати все, що мається, ціле своє майно. Тепер показується частину предметів, змінюючи їх час-від-часу. Таким способом зацікавлення глядачів відновлюється, а при тому глядач має можливість ближче і докладніше приглянутися кожному предметові, вивчити його, вглибитися в його походження, призначення тощо.



Чокли. Волинь. Перша чвертина XX ст. Український Музей.

Cuffs. Volyn region. Early 20th century. Ukrainian Museum.

Цікаво приглянутися до поведінки людей, які відвідують музей. Американці (а їх майже 50%) переходять поволі від одного експоната до другого, довго й уважно приглядаються, прочитують пояснення. Українці швидко переходять повз експонати, навіть не читаючи пояснень. Можливо, тому що ми так привикли до наших справді чудових виробів, що вже їх не бачимо. Треба б подивитися на ті знані відмалечку предмети свіжими очима, звернути увагу на спосіб ткання, уклад взору, ужиття кольорів, повторення мотивів, порівняння одного експоната до другого.

Сьогоднішні підручники та наукові праці з ділянки музейництва говорять про те, що малі музеї не повинні виставляти більше ніж 70 експонатів, або 6% колекції, залежно від приміщення, яким розпоряджають. Поручають т. зв. ротаційну систему, тобто зміни виставлюваних предметів, бо глядач не може сприйняти відразу більшої кількості експонатів.

Питання: Яка була реакція відвідувачів?

М. Ш.: Прислухуючись до уваг, які робили глядачі, я прийшла до переконання, що коли твориться щось нове, то хоч воно, як ось наш музей, може причинитися не тільки до збереження нашої культури, але теж до поширення знання про неї серед чужинців,

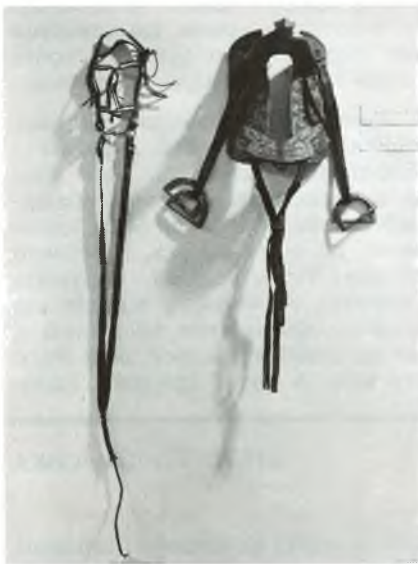
— члени нашої спільноти передусім шукають причин для критики.

У короткому часі, на зважаючи на труди та зусилля, підготовано музей до відкриття, пророблено те, що заняті могло б і рік часу. Очевидно, що можуть трапитися тут і там якісь недотягнення, але вони в порівнянні до осягу — мінімальні.

Чужинці позитивно оцінили наш музей. Можу зацитувати слова пані Саллі Слейт, яка є членом Board of Trustees Museum of Modern Art і Metropolitan Museum. Вона сказала, що наш музей це "самоцвіт нью-йоркського подолу (долина міста)" (a jewel on the downtown).

Питання: Прошу розказати, що вже зроблено і що робиться в музеї?

М. Ш: Бюро і адміністрація музею діє



Дитяче сідло і уздечка. Яворів. Станіславщина. Початок ХХ ст.

Child's saddle and bridle. Yavoriv, Hutsul region. Early part of the 20th century.

повний тиждень від год. 9-5, крім понеділків. Музей відкритий для публіки в середи, п'ятниці, суботи й неділі.

Майже ціла колекція вже скаталогована і складена в магазині згідно з обов'язуючими нормами, про які я вже говорила. Прибувають нові предмети (107 до кінця 1976 р.), які записуємо в картотеку з усіма потрібними інформаціями і даними, що їх подають жертводавці. Ті речі треба приготувати до дальшого каталогування, фотографування і приміщення в магазині.

Нав'язуємо контакти з україн-

ською й американською пресою. Журнал "Cue" вже помістив наш музей у своєму списку музеїв. Зроблено старання, щоб нас помістили в "New York magazine", "New York visitor" і "Host". Ми вже є членом "The Convention and Visitors Bureau", що дає нам можливість рекламувати наш музей серед їх клієнтів. Нотатка про наш музей появиться у кварталнику, який вони видають. Маємо можливість зробити виставку в їхньому вікні при 42 вулиці в Нью-Йорку. Двічі була згадка про наш музей у телевізійних програмах.

Музей є членом American Museums Association.

Те все привело вже досить американців-відвідувачів до музею. Уже від весни йшли старання про дотацію для нашого музею від New York State Council on Arts. Завершенням їх були відвідини представників New York Council on Arts. Вони оглядали дуже докладно як виставку, так і магазини, та переговорювали з нами. Наслідком тих старань та відвідин була дотація в сумі 5.000 дол. Це не тільки деяка матеріальна поміч, але теж визнання Українського Музею як поважної інституції. Цей факт відчиняє нам двері для старань про дальші дотації як від цієї установи, так теж від інших, подібних установ.

У зв'язку зі стараннями про інкорпорацію відвідав Музей теж представник Board of Education. Старання успішно закінчилися, так що тепер уже Український Музей є заінкорпорований.

Нав'язуємо контакти з іншими музеями та були учасниками двох семінарів Museum Collaborative.

Питання: Цікаво було б дізнатися, хто відвідав і відвідує музей.

М. Ш.: Відвідало музей багато груп як українських, так і американських. Аж три автобуси привезли гостей з південної округи Нью-йоркського штату і з Пенсильвенії. Була група з Гартфорду. Пані Чмух привела свою класу зі школи українознавства. Пані Певна привела гурток з Пласту. З Sunnysbrook University приїхала класа під проводом Катрусі Ліберман. Проф. Ной, з Hebrew University з Єрусалиму, який тепер викладає в Колумбійському університеті, прийшов зі студентами цього університету. Говард Гольдберг прийшов з групою, яка відвідувала культурні інституції Нью-Йорку, а згодом прислав листа з



Фота. Гуцульщина. Початок ХХ ст. Український Музей.

Two-part apron. Hutsul region. Early 20th century. Ukrainian Museum.

подякою та признанням за цікаву туру. Відвідали нас єпископи, які приїхали до Нью-Йорку в справах СКВУ.

Тепер працюємо над освітньою програмою. Приготовляємося до Великодньої виставки та конкурсу печива й писанок.

Бібліотекарка музею Любов Абрамок Волинець каталогує нашу бібліотеку. Вона слідкує за виданнями з ділянок народного мистецтва і фолкльору і закуповує їх для музейної бібліотеки, старається придбати бібліографії, як також фотокопії статей і вичерпаних видань. Вона теж виготовляє освітню програму для музею.

Хочемо наш музей розвинути так, щоб він міг служити дослідникам для їхніх праць. Плянуємо видання каталогів для кожної виставки, щоб можна їх розсилати до інших наукових інституцій.

Пляни наші великі, але їх виконання у великій мірі залежить від підтримки громадянства.

ПОДЯКА

Управа Об'єднання Мистців Української Сцени зложила даток в сумі 250.00 дол. на допомогу студіючій молоді в Бразилії.

Це сума, що залишилась по оплаті всіх видатків зв'язаних з побудовою Пам'ятника на могилі актора і режисера сл. п. Богдана Паздрія.



Поетка — Зоя Козут
Writer - Zoya Kohut

Люрд. Уявіть собі — таке туристичне місто, і на двірці о 10-ій годині вечора ні душі! Хоч бери та й плач! Ні поліції, ні залізничних, ні будь яких провідників, абсолютно нікого! Навіть таксівок нема. Та це типове для французів, їх арогантність і їх байдужість до туристів кричать до неба! (Хоч і живуть вони до певної міри якраз з туристів).

З допомогою несподіваних сестер, що з'явилися мабуть випадково, знайшла притулок в дивному готелі недалеко станції, де треба було на мігах показувати, що я голодна й хочу пити. Після всіх моїх звуко-підсилених жестикуляцій байдужа "мадам" в чоловічій сорочці й повному бойовому розмальованні обличчя, поставила переді мною відчинену пляшку терпкого вина, півметра підозріло-темної ковбаси і буханець хліба. Після дальших руколомлюючих прохань додала тарілку, склянку й ніж. Доки я з трудом жувала мою вечерю, на мене дивилися одинадцять пар очей, що належали неокресленим постатям різного віку й неозначених професій.

Люрд зворушив мене не величавими церквами, не молитвами в кільканадцятьох мовах, не реклями на кожному кроці і навіть не історією святої Бернадетти — а сотками вірних, що мовчазно на милицях, у візках, підтримувані руками, стоять перед Гроттом, з очима повними надій та благань.

Коло джерела (яке тече тисячами джерел, бізнесово розмножених) стоїть черга старших і зовсім молодих. Бородатих, волохатих, ще безбородих, в джинсах, в камізельках, в довгих обшарпаних спідницях і набирають в пригорщі води, і притулюють її до обличчя, до очей, до уст, і, непевно оглядаючись, христяться і п'ють цю воду, і ворують устами, мабуть в молитві. А потім, у віддалі від людей, десь за кущами, дехто стає на коліна і, притулившись чолом до землі, ховається, щоб ніхто не насміхався з його віри. А потім йде далі, само-

БУВАЛЬЩИНА

ДРУЖБА

ОЛЕНА ГОРДИНСЬКА

Чим ближче були ми гір, тим тяжче було їхати — дорога засипана снігом так, що їдемо немов тунелем. Родичі мої жалують чому не взяти залубнів, але у нас на "долині" не було зовсім снігу, хоч це був день "Трьох Святих" в місяці лютім.

Я слухала їхньої розмови, але мої гадки були де інде. Нині їдемо на весілля — я перший раз буду на весіллі, а моя суконка — як метелик — кремова прибрана газкою і яблуневим цвітом. Але стільки я мала біди через неї. Мало бракувало, що взагалі були б не поїхали на весілля. Суконка для 14-літньої дівчинки має бути коротша, але я попросила кравчиню (у великій таємниці ще щось обіцяла їй), щоби зробила мені довгу, так по кістки. Не хотіла я зрадити кравчині, що довга суконка прибільшує літа — а я так хотіла мати тоді бодай 18. Кравчиня послухала мене, але коли я привезла суконку додому і вбрала її, моя мамця руки заломила і сказала:

"Не їдемо, виглядаєш на 20 років, а ти скінчила 14".

За пізно було давати назад до кравчині, ані дома скорочувати її — поїхали.

Вже добре зачало вечоріти, як ми вїхали в село Брязу коло Сколього. Село як вимерле — ніде ні живої душі, і якби не дим, який крізь стріхи виходив і стелився у воздуху, здавалося б, що взагалі ніхто не живе тут. Ми вїхали на подвір'я, з хати почули ми голосні розмови, і о. парох вийшов нас повітати та запросив до сусідньої хати, щоби ми могли відпочити, перебратися.

І знову моя суконка стала темою розмови — чому і чому — але я почувала себе в ній знаменито, хоч не могла побачити себе у великому дзеркалі, найважливіше — суконка була по кістки.

На приходстві чекала на нас уже фамілія — загальне привітання, і мої очі застрягли на прекрасному прибраному столі, де серед чудових китиць квітів у фляконах стояли торти, усякі тіста та овочі. Накривали до вечері.

певно похитуючись в бедрах і дитинно наставивши до світу свою байдужість і цинізм.

Це мене зворушило. Цього не можу забути.

* * *

Двадцять одну годину їхала з Люрду до Мадриду. В Іруні (границя між Францією й Іспанією) нас тримали чотири години, чи через політичну кризу, чи по пляну — не знаю. Двірець був повний міліції з карабінами й автоматами. Але яка різниця між французами й еспанцями! Еспанці ввічливі, всміхнені, тішаться життям і туристами. Якийсь носильщик з веселими зморщками на смуглявому обличчі, знайшов мені порожнє купе (бо ми мусіли пересідати до іншого потягу) я хотіла заплатити йому за труд, а він за ці гроші приніс пляшку вина, буханець хліба й кавалок вудженини та голівку часнику. І привів трьох замозолених товаришів. Так смачно я давно вже не їла! Ніхто з них не розумів мене, я не розуміла їх, але всі ми сиділи на лавці перед потягом, уминали те, що мали і оповідали собі щось, чого ніхто не розумів. Я показувала їм знімки родини, вони подавали свої коментарі, всі щасливо сміялися й чулися добре. На кінці вони стояли й махали мені руками аж доки потяг не від'їхав. Отак Іспанія прийняла мене! Правда, що гарно?

Доки потяг виїхав з Іруну в нього набилась така сила людей, що й дихати було важко. А дихати треба було ще тринадцять годин!

Станція в Мадриді чудова, велика, чиста й упорядкована. На станції знову повно жовнів, міліції й рушниць. В "бюрі інформацій" дали мені адресу дешевого готелю в центрі міста (шість доларів за кімнату з лазничкою і сніданням!) де я,

обмивши подорожні бруди, задзвонила до п-ва Барабашів, ошаслививши їх вісткою, що я приїхала.

В Мадриді лише 8 українських родин, чи пак — півукраїнських, бо жінки всі еспанки. Вже наступного дня, давши мені змогу виспатись, п-во Барабаші приїхали по мене і на протязі п'ятьох днів зворушливо мною опікувались.

В неділю, після Служби Божої, яку відправляє еспанський священик по старо-слов'янському (ні слова, здається, не розуміючи), я познайомилась з невеличкою, але дуже милою громадою і виступила з моїми творами. Потім всі ми сиділи в кав'ярні на соняшній вулиці, пили "аперетіф", заїдаючи його пікантними кусниками печеного октопуса, і говорили про політику, еміграцію й особисте життя.

Українська частина цих родин, тобто чоловіки, майже однолітки і всі знають себе ще з Ріміні. Всі вони студіювали в Іспанії на стипендії, вистарані для них покійним Преосвященним Владикою Бучком. Всі, крім пані Бучинської, яка з донькою працює в українській секції "радіо Мадрид". Мені не пощастило виступити в цій радіогодині, хоч мій виступ був запланований. Причина була проста: я приїхала в злий час, коли замордували трьох поліціантів, потім розстріляли трьох басків, політична ситуація була загострена і нікого, без еспанського горожанства або належної довгої перевірки до виступів по радіо не допускали.

Тореодоре! Трам-там, та-там!
Ти є отут, бик є — отам!...
Оле!

На моє бажання п-во Барабаші взяли мене на бій з биками. Я думала, що побачу одну на смерть при-

Ще ми добре не розглянулися, як прийшла до мене молода із дуже великою просьбою. Її дружка не приїхала — дороги завіяло — і вона просить мене. Розуміється приняла запрошення, тим більше, що у великому дзеркалі побачила я за собою дуже гарного і елегантного пана, який приступив до мене і сказав, що він мій дружка, та вручив мені велику китицю чайних рож, якраз колір моєї суконки. Не знаю, чи в тій хвилині був хто більш щасливий, як я — скромна семінаристка, яка перший раз увійшла в велике товариство і мала відіграти роль дружки.

Цілий час дружка не відступав від мене ані на хвилину — наслідки були такі, що рано я не могла скинути своїх лякерів, бо ноги зовсім попухли від гуляння. Моя мамця була згіршена — де ж можна так дівчину мучити! Але коли б моя мамця була знала, як обсилав мене дружка компліментами, була би ще більше згіршена і зажурена, що мені те весілля переверне зовсім голову. Сумно ставало мені, коли подумала, що по обіді вертаємо додому та що другого такого вечора, здається, в житті я вже не буду мати.

Гостинні господарі, а головне дружба, поховали наші речі, так що доперва увечорі, ми виїхали в дорогу домів. Останні слова мого дружки: "я хочу з вами бути ціле життя" — до того музика, солодкі слова — компліменти та невиспана ніч зовсім мене, і моє скромне життя зруйнували. Один хаос залишився в моїй голові. Сумно мені було за гарно пережитим весіллям — але ще гірше переживала я тоді, як в імені дружки запитали моїх батьків, чи може приїхати, бо він має намір женитися зі мною. Батько відповів.

"Вона ж має 14 літ", і хоч по році він знов зголосився, дістав ту саму відповідь. Бабця і цьоці пошептували собі: "школа, на становищі ("укінчений" правник — урядник у Львові).

Не допомгла і моя довга суконка, не допомгло, що я була висока, добре розвинена — за молода! Багато літ минуло з того часу, але, коли прийде день "Трьох Святих", бачу засніжене село та гарного хлопця із великою китицею чайних рож.

речену жертву, а їх було аж шестеро! Правда, що шостої жертви я вже не дочекалась...

Кожний бій з кожним життєрадісним, чорним і випасеним биком, з крутими гострими рогами, триває за правилом не довше, ніж 15 хвилин. І кожного забитого бика швидко вивозять з арени, і кожний йде в формі шницлів, печені й гуляшу до кухні для бідних — продавати їх м'яса не вільно!

Та це зовсім не переконало мене, що жорстокість самої боротьби ушляхотнює харитативне використання жертви.

Пані Барабаш — дуже мила, гарна й чутлива еспанка, яка говорить по-українському, на мій протест зауважила:

— Думаєте, що це жорстоко? Але бик цей 4 або 5 літ живе гарно! Має що їсти, бігає по полю, тишиться сонцем! А потім лише яких 6-7 хвилин трохи страждає. А вам не виглядає жорстоким, коли інший худий, голодний бик, якого б'ють патиками, тягне плуг або віз на протязі десятка літ?

А коли я запитала їх 22-ох річного сина Романа, чи такі видовища не впливають на молодь, викликуючи погані інстинкти, він відповів:

— Ні! А коли ви мені не вірите — прочитайте статистику! Еспанія належить до тих країн, де є найменше молодечого вандалізму, де майже немає безпідставних кримінальних вчинків і молодих злочинців, які для "гецу" б'ють і навіть вбивають

ПОДЯКА

Отсिम складаю усім тим, що причинилися до звеличання св. п. могого покійного мужа д-ра Дмитра Ткачука, в журналі "Наше Життя", мою сердечну подяку. Зокрема дякую голові 26 Відділу СУА п. К. Кобаса та паням С. Гайда і С. Лазечко з 56 Відділу СУА як теж моїй шкільній подрузі п. М. Даниш і редакторів журналу "Наше Життя" Улянї Любович.

Замість особистих подяк складаю 20. 00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя".

Оксана Ткачук

невинних людей! В Еспанії можна спокійно ходити вночі по вулицях! —

Я статистику не читала, але вірю йому на слово! Порядок в Мадриді подивугідний. Коли я раз повернулася пізно з моїми українцями до готелю, що був вже замкнений, вони плеснули в долоні, звідкись з'явився сторож в мундирі, який має ключі до всіх готелів дільниці, відчинив мені, побажав доброго сну і зник. А на вулицях було повно людей, що сиділи за склянками вина, або ходили, насолоджуючись красою еспанської ночі. Всюди було почуття безпеки, безжурности й медитеріанського шарму. Ні! Мабуть таки бичачі страждання не поспувапи еспанського характеру!

Докінчення буде

Молода наукова сила

Однією з наук, що зазнала великого розквіту в останніх десятиліттях, є археологія. Людина-археолог стала відкривати наше минуле в надрах землі і з одного черепка чи кістки вміє відтворити побут країни. В Україні працюють у цій ділянці численні наукові сили, що відкривають щораз то нові залишки будівель чи могил.

А серед наших археологів поза межами України стала працювати також молода сила. Це Уляна Климишин, дочка відомих громадських діячів Олени й Миколи Климишинів. Вона народилася вже в час нашої мандрівки. Малою дитиною прибула до Дітройту, де родина поселилася. Тут вона виростала в українському середовищі, здобуваючи шкільні і пластові відзначення. У середній школі була редакторкою шкільної газетки та членом редколегії пропам'ятної річної книжки своєї школи. А в пластовій роботі стала курінною в 10-му Курені ім. Ольги Кобилянської, будучи рівночасно виховницею пластового новацтва.

Середню школу закінчила 1964 р.



Uliana Klymyshyn — archaeologist
Уляна Климишин — археолог.

Тоді вибрала студії антропології в університеті Енн Арбор, Міч. Це й вирішило її дальший шлях. Закінчивши студії з відзначенням, пішла далі по лінії археології. В акад. році 1968/69 дістала стипендію на докторат археології у Гарвардському університеті.

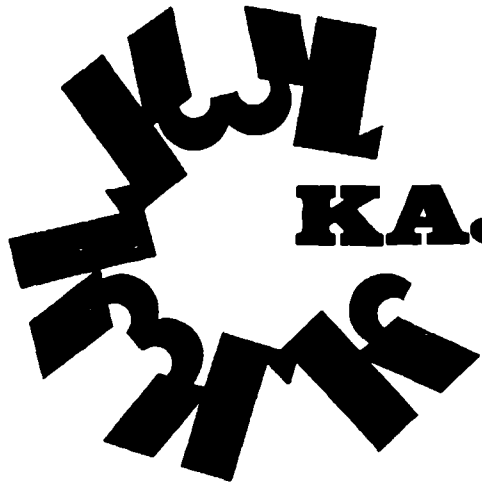
Програма студій включала також участь у розкопках. Під час вакацій 1968 року Уляна працювала в Арізоні, а в 1970 році дістала стипендію на

участь у науковій експедиції до Півд. Америки. Півтора року досліджувала Чан-Чан, столицю імперії індіанського племені Чіму, що лежить у межах теперішнього Перу. З цього й написала свою дисертаційну працю. 17 червня 1976 отримала диплом доктора в Гарвардському університеті.

Під час студій Уляна Климишин утримувала зв'язок із Українським Науковим Інститутом у Гарварді. В останніх роках займалася науковою спадщиною українського археолога проф. Ярослава Пастернака, працюючи над каталогуванням її. У цьому акад. році д-р Уляна Климишин стала викладати курс археології в стейтовому університеті у Вічита в Кензасі.

Та властивим наміром молодії вченої є пізнати археологію України. Для того вже є передумови в її солідному науковому знанні. А нагода для наукової експедиції напевне знайдеться, бо перед нею багато літ наукової діяльності.

Л. Б.



КАЛЕЙДОСКОП ЖІНОЧОГО ЖИТТЯ

Опрацювала Світлана Луцька-Андрушків

УКРАЇНА

• **Ніну Строкату-Караванську**, колишнього чотирирічного політв'язня та талановитого мікробіолога і лікаря, Гарвардська медична школа в Кембрідж, Масс., запросила в листопаді 1976 року до участі в курсі біології пухлини. З огляду на важку недугу (наслідок нелюдських умов ув'язнення) та заборони радянського уряду, вона не могла скористати з запрошення. Тепер Н. Караванська перебуває під постійним наглядом міліції в містечку Тарус, Калуської області, де їй дозволили жити.

• Село Явір на Гуцульщині — це один з центрів виробництва якісних ліжників. Там працює понад 100 ліжникарок, серед яких особливо знані майстрині Ганна Гуменюк та Олена Корпанюк. Косівський район — єдиний, який зберігає багатотисячолітні традиції виготовлення цього самобутнього виду килимарства, що передається з покоління в покоління. Ліжники розходяться по всьому Радянському Союзу та експортуються до Польщі та Італії.

• Володарем Кубка України серед жінок з 10-кілометрової віддалі в лещатарстві стала **Світлана Науменко**. Вона представниця рівненського лещатарського клубу "Колос". Перше місце в три і п'ять кілометрових віддалях на лещатах здобула Галина Ковальчук з Немішаївського радгоспу.

• Київський "Балет на льоду", який складається з 93 осіб, святкує цього року своє 15-ліття. Його художнім керівником є колишня балерина Київського театру, опери і балету **Олена Годничак**. У своїм репертуарі він має чотири різні програми, а тепер готує п'яту, яка буде присвячена Олімпійським іграм. До кращих точок можна зачислити сценку "У Солохи", опрацьовану на основі творів М. Гоголя "Ніч перед Різдвом", "Українська суїта", "Тіні забутих предків" на основі одноіменного твору М. Коцюбинського та інші. Сольові партії в балеті часто виконує заслужена артистка УРСР і майстер спорту **Галина Гжибовська**.

США

• У склад уряду президента Джімі Картера, який начислює 11 членів, увійшли дві жінки **Патриція Робертс Геррис** та **Джаніта Крепс**. Патриція Геррис, яка народилася в стейті Ілліной, назначена секретарем Департаменту житла та розбудови міст. У 1965-67 роках вона була амбасадором США до Люксембургу. Також займала посаду професора та декана права в Говардській університетській правничій школі. Вона перша жінка негритянського походження, яка є членом президентського кабінету.

Джаніта Крепс народилася в Кентакі 1921 року і має докторат з економіки з університету Дюк. Її назначено на секретаря торгівлі. Д. Крепс є авторкою книжок на економічні теми, про проблеми старших громадян і про ролі жінок у заробітній праці.

• Хор "Дніпро" з Міннесоти випустив третю з черги пластинку під заголовком "У містечку Богуславку". Всі аранжировки і гармонізації на хор зробила **Кіра Цареградська**, сама солістка (сопрано) "Дніпра". Серед солісток хору теж співає гість, гарне меццо-сопрано, Лідія Міікс, естонка з походження. Диригує хором Микола Бринь. Пластинка виконана на високому музичному рівні.

"ПИСАНКА"

Фільм продукції Марка Перейми

16 мм, кольор, звук, 10 хвилинний

Ілюстрації В. Курилика, музика Григорія Китастого.

Писанки виконали: Таня Осадца, Клівленд, Огайо; Жакелін Клим, Торонто.

Техніку писання показує Ірма Осадца.

Супровідне слово: Карль Клявзен, Огайо.

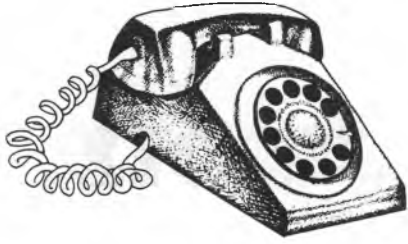
При продукції помагав мистецький дорадник при Державному Огайському Університеті, Огайо.

Ціна 150.- дол.

Замовляти:

Marco Peryma, Inc.
3225 E. St. Rt. 55

Troy, Ohio 45373
Tel. 513-335-4113



Тільки між нами і телефоном ...

УКРАЇНСЬКІ МУЖЧИНИ — І ЩО Є ЖІНОЧА РОБОТА — АБО — ДО ЧОГО ЖІНКИ НАДАЮТЬСЯ?

Недавно мій знайомий, пан понад 45 р., мусів перебути кілька місяців без своєї дружини, в іншому місті. Він дуже скаржився, що так мало часу в нього, й тому не може бути громадсько активним! Сам мусить попрацювати собі білизну, сам попросувати, сам і зварити!

Коли я звернула йому увагу, що наші спільні знайомі самітні пані також мусять все це собі самі зробити й також ходити до праці, він сказав:

— "Але ж вони жінки!" — себто вони це мають робити так чи сяк!

Коли чоловік живе сам, то знайомі співчувають йому, що нема кому йому зварити. Хоча багато чоловіків прекрасно і смачно варять, загальне співчуття (чи й поміч) завжди на боці мужчин. Ніхто майже ніколи не подумає про те, чи дана самітня жінка "бідна й мусить сама собі варити, сама прати й сама прибирати в хаті", крім своєї професійної праці.

Але може це вина самих матерів? Моя сусідка завжди всю домашню роботу сама робила. Недавно, коли вона дорікала синові, що він має неохайну кімнату, ("що ж з тебе виросте, і т.п.") — він відповів:

"— Навіщо мені вміти порядкувати, складати й прасувати. Скінчу школу й одружусь. Нехай жінка цим займається!"

Це навчило його матір дещо. Тепер в неї вдома і син мусить чергу мати в митті посуду, підлоги, прасуванні і т.п.

Та не завжди матері самі винні. Це загальна проблема в українських громадах. Подивіться чи у Вашій парафії є жінки (і скільки їх?) у Церковному Комітеті?

Коли є якісь наради й вибирають президію — то як вона виглядає у наших громадах? Звичайно мужчину вибирають на голову, а на секретаря — кажуть — "когось з гарнішої статі" — жінку. Чи бачите часто навпаки?

Моя знайома розповідала, як це її просили мати доповідь на якомусь святі, бо вирішили що "може раз жінка говорити". Вона ображено відмовила. Жінки не хочуть, щоб їх просили на позиції "показових негрів" тільки хочуть, щоб їх цінили за їхні власні індивідуальні вартості й таланти.

За княжих часів наші жінки мали, мабуть, більше рівноправності як тепер. Порівняти хоча б легальні закони! Чи сама термінологія: подружжя — дружба двох осіб! Чи подивимось на наш звичай, що і чоловіка можна звати дружиною і жінку також!

Любов Калинович

Листи до Редакції

До Редакції "Нашого Життя"
в Нью-Йорку

Прошу вибачити, що непрошений заходжу в теплу ред-кімнату СУА. Дозвольте мені згадати про одну подію, яку пережили ми тут у Гантері, в часі Різдва Христового:

Різдво Христове в горах Гантеру...

Милою несподіванкою цього року був для мешканців Гантеру празник Різдва христового, що відбувся в засніжених горах Гантеру. Увечері перед Різдрвом Христовим була вечірня відправа — Всеночне, а в самий день Різдва Христового відбулася співана св. Літургія, зі співами колядок і роздачею просфори.

Чарівна зима в горах Гантеру! Засніжені гори, дрімучі під снігом ліси

і льодом вкриті ріки... Любий чар зими в горах! Наші красуні-смереки, вкриті пухнатим снігом, вгинаються під тягарем, манять очі прохожих...

На саме Різдво Христове, по св. Літургії, люди під церквою вітаються, бажаючи собі і родині щасливих свят!

А тут ось зібрався гурток наших "господарів і господинь" — ідемо з колядою, як це колись у нас дома бувало!

Найбільш зворушливою і милою несподіванкою було, коли гурт колядників завітав з колядою і відвідав хвірого маестра проф. Я. Паладія.

Зайшли в хату з привітом: — Христос Родився! Приймете колядників?

За згодою пані господині, заспівали колядок і висловили побажання, які господарі, як милу несподіванку,

широ привітали. Пані господиня прослезилась зі зворушення та вдячності, що їх, а особливо її чоловіка, не забули.

Лунають колядки, навіть наш маестро Я. Паладій помагає співати. Хвилинка була зворушлива для нас, усіх поселенців у Гантері бож це був доказ, що не забули проєктодавця чудової гуцульської церкви, яку подивляємо не тільки ми, але теж чужинці-туристи.

Колядники відійшли до інших суспідів щоб і їм заколядувати. Пані Паладій на спомин, як подяку за пам'ять і милу несподіванку, зложила 25.00 дол. на Український Музей у Нью-Йорку.

Щасти Боже в 1977 році у дальшій праці!

Гантер 7 січня 1977.

Учасник

Вісті з Централі

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕКИ ЖУРНАЛА "НАШЕ ЖИТТЯ"

заплановано в СУА

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

ЗА М. СІЧЕНЬ 1977 р. ЗЛОЖИЛИ:

| | |
|------------------------------|-------------------------|
| Окружні Управи і Відділи СУА | 35, 049. 78 дол. |
| Поодинокі особи | 6, 334. 14 дол. |
| Разом | 41, 383. 92 дол. |

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД "Н. Ж." ВПРОДОВЖ М. СІЧНЯ 1977 р. НАСПИЛИ ТАКІ ПОЖЕРТВИ:

ОКРУЖНІ УПРАВИ І ВІДДІЛИ:

100 дол. — 93 Відділ — Гартфорд, Кон.

37 дол. — 33 Відділ — Парма, Огайо
Пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

Разом 137 дол.

ЗАСІДАННЯ ЕКЗЕКУТИВИ СУА

Цілоденне засідання Екзекутиви СУА відбулося 30-го січня ц. р. Поруч членів Екзекутиви участь у ньому брали референтки: організаційна, культурно-освітня і зв'язків та директор Українського Музею й адміністратор "Нашого Життя". Референтки узгіднили плани своєї праці до кінця каденції.

Директор звітувала про пророблену музейним персоналом працю, про успішні заходи перед американськими урядовими чинниками, що піклуються культурно-мистецькими проявами життя на терені Нью-Йорку, зокрема про інкорпорацію Музею й отриману ним дотацію в сумі 5 тисяч доларів.

Окрему увагу присвячено розбудові фінансової бази журналу "Наше Життя".

М. Б.

ПООДИНОКІ ОСОБИ.:

по 5 дол. — Стефанія Зварун — Клівленд, Ляриса Музичка — Кентон, О., Аркадія Стебельська — Майнерсвіл, Па.

75 дол. — проголошено в листі "Подяк" і "Замість квітів"

Разом 90 дол.

Поля Книш
фінансова секретарка

І. КІНДРАЧУК — ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ РЕФЕРЕНТКОЮ

Головна Управа СУА кооптувала Ірину Кіндрачук на пост організаційної референтки з днем 1-го січня 1977 року.

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ЗЛОЖИЛИ В ГРУДНІ 1976 р.:

По 250. 00 дол.:

Об'єднання Мистців Української Сцени, Філадельфія, 29 Від. СУА, Чикаго

По 200. 00 дол.

Др. Іларіон і Анна Домбчевські, Йонгс-таун (через 33 Від. СУА), Др. Петро Гулик, Йонгс-таун (через 33 Від. СУА) Н.Н. через 33 Від. СУА, Клівленд, 103 Від. СУА, Гемстед

По 150. 00 дол.:

Хор 71 Від. СУА, Джерзі Сіті, 71 Від. СУА, Джерзі Сіті

По 100. 00 дол.:

55 Від. СУА, Лос Анджелес

По 90. 00 дол.:

Др. Данило і п. Ростислава Богачевські, Вієнна (рата)

По 60. 00 дол.:

Інж. Юрій і Люба Артимішин, Вудсайд (доповнення 200-дол. стипендії)

По 50. 00 дол.:

73 Від. СУА, Бріджпорт, 50 Від. Анн Арбор

По 40. 00 дол.:

Централа СУА, Нью Йорк (Збірні Датки)

По 25. 00 дол.:

82 Від. СУА, Бронкс

По 10. 00 дол.:

О. Роман Ганас, Балтімор, Емілія Процінська, Адельфі

Разом 2035.00 дол.

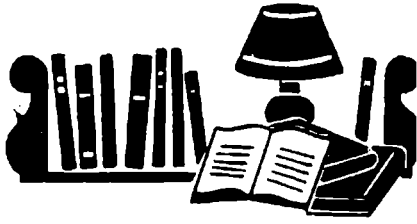
СТИПЕНДИСТКИ З БРАЗІЛІЇ



Оксана Бардаль — стипендистка 10 Відділу СУА Філадельфія



Ірина Музика — стипендистка Світлани Луцької Андрушків



Що зитати?

Іванна Чорнобривець: Ескізи.. Поезії. Об'єднання Укр. Письменників "Слово". Мюнхен 1976. Оформлення Алли Йогансен. Ст. 64.

Найновішою книжковою появою в жанрі української поезії... еміграції є збірка "Ескізи" Іванни Чорнобривець, видана під патронатом "Слова" в Мюнхені. Авторка має вже за собою дві збірки: одну — поезій "З блакиті неба і скорботи, душі", а другу — прози "З потоку життя". Поезія І. Чорнобривець — тематична, отож її сприймається і емоціями і інтелектом. Щодо стилю її — вона має реалістичну основу; є там однак також клясичні компоненти в звертанні до мітології, а також романтичні риси, — природа оживлена уявою поета. Перший цикл поезій — це чиста лірика, з інтимним забарвленням, включено з тестаментом: "Коли я умру і лежатиму в гробі, цілувати мене ти не будеш"...

Другий цикл має легендарні мотиви, що виринули на тлі природи; сама природа виступає у своєріднім сприйманні автора: "Сосни вітали нас в білих перуках, в гострих шоломах ялиці"...

Третій цикл віршів це лірика,

головно ліричні пейзажі природи, що є своєрідним alter ego людини:

"Вигинають підгір'я свої дивні спини,
прокидається ранок задуманий, синій,
бородатий туман у м'яких мокасінах,
таємничим жезлом перетрушує іній"...

Найкращі з них це "Вечір у горах", "Вічне", "Ранок в Альпах", з такими рядками, як:

"Повітря розтинається дзвоном
і в горах луна меркне...
ялини-монашки в долах
в чорних рсясах ідуть до церкви".

З боку форми, може, один з найкращих, це "Тріолет" із такою строфою:

"На смарагдовім екрані моря
хлюпочуться трикутники вітрил,
немов багряні скалки Тора,
на смарагдовім екрані моря"...

Філософія життя авторки відзеркалена у вірші з морською, улюбленою нею, тематикою в вірші "Символ людського життя".

При всьому в авторки постійний зв'язок у думках і почуваннях з Україною в її болючій сучасності, що проглядає в таких віршах, як: "Ясир", "Втеча", "Легіт з України", "Швайцарія" і в інших. Треба зазначити однак, що мистецька вартість віршів у збірці — нерівна. Але це, звичайно, вирівнюється в підсумках творчості, при виборі найкращого, того, що перетриває нас, її сучасних читачів. Та Ів. Чорнобривець, є ще в процесі творчості і до підсумків ще не дійшла. Тож залишається побажати їй успіхів!

Н. П.

МІЖОКРУЖНА КОНФЕРЕНЦІЯ ВИХОВНОЇ РЕФЕРЕНТУРИ СУА

Конференція виховних референток і вчительок дошкілля Округ Нью Джерзі, Нью-Йорку і Філадельфії відбулася 20-го і 21-го листопада 1976 року в Вашингтоні під проводом виховних референток СУА Ірини Лончини і Дани Дикої.

На конференції обговорено питання, зв'язані з організуванням, веденням і піднесенням виховно-навчального рівня світличок зі зверненням окремої уваги на їх український характер, як передумови збереження нашої національної спільноти.

За відсутністю власних матеріалів через брак фондів на їх видання, виховниці світличок можуть користуватися матеріалами Монтессорі, або американськими, але побажане, щоб окремі світлички обмінювалися власним досвідом в організуванні навчальних і виховних засобів та в стосуванні метод.

У цьому дидактично-методичному і педагогічному обміні та в організуванні цілості виховної роботи в світличках допоміжними будуть міжокружні виховні конференції. Вони даватимуть виховницям, зокрема початківцям, напрямні й практичні вказівки для їхньої праці з малятами.

Ірина Лончина

Дана Дикий

Виховні референтки

ЗЕЛА ДЛЯ НАШОГО ЗДОРОВ'Я

Уже давним-давно люди на нашій пра-Україні лікувалися зелями. Наші прабабуні-знахарки не знали інших засобів лікування. Вони збирали й сушили всілякі зеля й узимку користувалися ними, а було їх, і є безліч. Отож, не забуваймо про це й ми, та користаймо із знання та досвіду наших найстарших і передаваймо їх нашим дітям. При нагоді збираймо зеля й пиймо чаї з чудовими ароматами нашої багатой землі. Ось наприклад:

Дика рож: навіщо пити шкідливі кави й чаї, коли маємо наші т. зв. гечі-печі або свербивус? Кілька сухих рож заварити у воді (2 склянки) упродовж 5 до 10 хвилин, процідити і пити замість чаю чи кави з медом або цукром. Цей високоякісний чай дуже багатий на вітаміну С, корисно діє на простуду, очищує печінку, заспокоює нерви.

М'ята перцева. Запашний чай з неї добрий на нервицю шлунка, заспокоює нерви. 1 ложечка листя з м'ятки заварити у склянці води, процідити й пити 3-4 рази на день.

Кропива багата в залізо, збільшує червоні тільця крові,

зменшує тиск крові, очищує кров, допоміжна при ревматичних болях. І ложечку кропиви запарити в 1 склянці води й процідити. Пити вранці й увечорі. Виваром з кропиви добре також полоскати волосся й добре пити його, коли волосся випадає.

Береза. Листя з берези збирати в липні — серпні. Знаменитий лік на всілякі ревматичні й артретичні болі. Запарити 1 ложечку сухого листя з берези в одній склянці кип'ячої води, почекати 10 хвилин, процідити й пити пів склянки вранці й пів увечорі.

Полинь корисно пити під час шлункових корчів і болів, а також під час мігрени. Запарити пів ложечки полиню, відставити на 10 хвилин, процідити й пити потроху що 2 години. Збирати й сушити полинь у серпні.

Папороть. Молоденьке листя папороті, звинене в кульку, добре є їсти так, як городину (Fidelheads), воно й дороге в продажі. Листя велике добро, діє на ревматичні болі й запалення суглобів. Обкладати цим листям зболілі місця, а взимку — коріння папороті мачати в алькоголі й прикладати.

Подала Людмила Макарик — Ціхонська



Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТДЕВ'ЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ДРУГЕ

ПЕРЕДКОНГРЕСОВІ СЕСІЇ

З наближенням дати Третього Світового Конгресу СФУЖО (26-29 травня 1977 р.) вся наша увага спрямована на його кличі, на його програму. Про які Передконгресові Сесії мала б бути мова?

Так назвали ми передконгресові зустрічі жіноцтва, що відбуваються в різних місцевостях. Вони й не проходять усюди під тією назвою. в одних — це просто зустріч із жіноцтвом (Дітройт), у других — це жіноче віче (Філядельфія), а в інших знов — це День СФУЖО (Вінніпег). В часі тієї імпрези, на яку запрошуємо також мужчин, стараємось пояснити побудову й цілі СФУЖО, обоснування Року СФУЖО та прямування Конгресу. Це діється при допомозі доповідей, панелів та й запитів, що їх можуть ставити всі присутні.

Можна б завважити, що такі передконгресові виступи незвичні. Центральні організації відбувають свої з'їзди без такої підготовки. Але тільки тоді, коли цей 3-річний чи 4-річний З'їзд є звичайними підсумками їх діяльності і пляном на майбутнє. А коли впроваджуємо щось нове, як це було зі Світовим Конгресом Вільних Українців або завершуємо ювілеєм якийсь етап (УККА чи КУК), тоді стараємось

зацікавити тим осягом ширші кола суспільности. Такі зустрічі з громадянством відбуваються в кожному більшому осередку.

У випадку Третього Світового Конгресу Українського Жіноцтва це тим більше зрозуміле. Другий Світовий Конгрес відбувся у 1959 р., пізніші Жіночі Сесії в часі Світових Конгресів Вільних Українців (СКВУ) в 1967 і 1973 рр. Отже проминув шмат часу від цих великих з'їздів. У тому часі назріли світові події великої ваги, як Міжнар. Рік Жінки та Світова Декада Жінок, а хвиля опору на рідних землях і сила русифікації зросли до небувалих розмірів. Все те ставить перед Світовий Жіночий Конгрес великі завдання. Про них треба усвідомити широкі кола нашого громадянства, коли це змагання має дати якийсь вислід.

Ще одна причина насувається. Третій Світовий Жіночий Конгрес має відбутися в Торонто, Канада. Хоч осідок Конгресу зручно положений на межі поселень США й Канади, і це напевне притягне велику кількість делегаток і гостей, проте багато жінок, прив'язаних своїми обов'язками чи іншими обставинами не зможуть взяти участі в Конгресі. А в цій Передконгресовій Сесії почують про його напрямні і познайомляться з основними ідеями світового жіночого руху.

З ДІЯЛЬНОСТІ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК ВЕНЕСУЕЛІ

Заг. Збори ОУЖ Венесуелі відбулися 7 серпня 1976 р. Їх відкрила голова др. Людмила Починок, а Збори провадила п. Люба Ноженко як голова, а др. Л. Починок як секретарка.

Із звіту Управи за 1975/76 виходить, що праця ОУЖ зміцнилася. Впроваджено реєстрацію членок, адресар жінок, що охоплює біля 100 прізвищ, опрацьовано статут ОУЖ, що його Збори затвердили. Членські вкладки вирівняли, гроші зложені на банківій книжечці.

У квітні 1976 р. ОУЖ прийняло участь у привітанні Митрополита УАПЦ Владики Мстислава. Пред-

ставниці Управи зустріли Владиду на летовищі, а пізніш при вступі до української домівки в Каракасі. Членки ОУЖ взяли участь в Богослуженнях і в приготуванні прийняття.

У міжнародньому Рокі Жінки ОУЖ перевело збірку підписів серед українського і венесуельського населення на петиції за амнестією для жінок-в'язнів. В День Жінки-в'язня 21 вересня 1975 р. відслужено молебні в українських церквах Каракасу. Др. Л. Починок написала статтю про жінок-в'язнів еспанською мовою, яка появилася у місцевій газеті. Окрім того, завдяки заходам членки Управи А. Король, були вміщені в пресі три статті журналіста Г. Боррегалеса на ту саму тему.

Врешті управа ОУЖ зложила вінок при статуї визволителя Венесуелі Симона Болівара в пам'ять тих жінок. Також Управа відбула зустріч із референткою зв'язків Союзу Українок Америки п. Камілою Смородською, яка поінформувала про участь укр. делегації на Світовій Жіночій Конференції у Мехіко.

Управа і членство ОУЖ брали участь у всіх починах української громади. Пробувала відновити школу українознавства, але не зважаючи на всі заходи не вдалося того зробити. Влаштовано День Матері з програмою, в яку входили співи й деклямації дітей і доповідь п. Марії Мазняк. При тій нагоді вшановано п. Марію Мака-



Др. Л. Починок

ренко, довголітню членку Національної Ради Українських Жінок, яка діяла у Празі в рр. 1922-1938.

До нової Управи увійшли пані: др. Людмила Починок — голова, др. Софія Припхан — заступниця, проф. Люба Ноженко — секретарка, проф. Марія Мазняк — касирка. Референтами стали: учит. Марія Кристалюк — культ. освітньою, Анна Марія Возняк — сусп. опіки, Маргарита Чорна — зв'язків, Галина Чорна — господарською, Марія Наумко вільною членкою. До Контр. Комісії увійшли: інж. Олександра Ващенко-Селім, пані-матка Ольга Лотоцька і п. Лідія Поливка — членки, п. Юлія Самбурська — заступниця.

На закінчення Зборів члени Управи вручили голові др. Починок розкішну китицю червоних троянд. Збори закінчено дружньою гутіркою при чаю.

Я готова допомагати дітям

Лист пані Л. Ростек із Австралії в ч. 6 1976 "Нашого Життя" про навчання народнього мистецтва у школах зразу мене зацікавив тому, що я саме тепер теж почала вчити української культури (9 і 10 кл.) в українській парафіяльній школі у Гартфорді. Вишукою всякі способи, які могли б зацікавити дітей. Впродовж двох років я, очевидно, багато не могла простудіювати, але подам кілька завдань, що їх діти мали мені виконати.

1. При вивченні народнього будівництва діти нарисували все устаткування гуцульської гражди, як піч, стіл, ліжко, лави, ікони, мисник. Хлопці робили речі з дерева, як топірці, лопати, вила, млин, криницю. Дівчата зладили вишивані рушники, скатерті, подушки, ліжники.

2. При навчанні вишивки дівчата мали виконати стріи з різних частин України, що їх собі вибирали. Це дало нагоду нарисувати зразок строю, підібрати відповідний взір, придбати матеріал і пошити його.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Недавно ряди громадських діячок знов прорідились. Дня 7 вересня 1976 відійшла у вічність **Марія Велигорська** з роду Яшан, нар. 1896 р. у с. Серафинцях на Городенщині. Як учителька працювала в Чернелиці пов. Городенка і в гімназії Рідної Школи в Яворові. Одружилась у 1919 р. з д-ром Іваном Велигорським, подружжя проживало в різних містах Галичини. Всюди там бл. п. Марія включалась у ряди Союзу Українок, де проявляла себе в різних ділянках, а головно в пізнанні і зберіганні нар. мистецтва. Ця її робота відзначилася зокрема в часі Першого Світового Жіночого Конгресу у Станиславові у 1934 р. У рр. 1934-39 була членкою Управи Філії СУ у Яворові й у 1936 р. перевела величавий День Селянки з показом сільського весілля. Була співзасновницею музею "Яворівщина", якому присвятила багато уваги. Удержувала контакт із кооп. "Українське Народне Мистецтво" у Львові, організуючи гуртки вишивальниць по селах.

Виїхавши на еміграцію Марія Велигорська взяла з собою цінну збірку стрій і вишивок, при допомозі яких влаштовувались виставки в різних таборах на скитальщині та й в різних місцевостях Канади.

3. При навчанні українського орнаменту ми в класі, а теж і вдома, робили витинанки, які є вже майже призабутим виробництвом. Для цього я користувалась статтею Л. Храпливої з "Н. Ж".

4. Коли ми обговорювали народні стріи (це тільки для дівчат), діти писали коротке завдання про українські стріи і мали самі вбратися в народній стрій, чи в якенебудь вишиване вбрання, і пояснити стрій чи взір у класі.

5. У великодньому часі 2 години були призначені на писання писанок у класі. Тиждень перед тим була лекція про Великодні звичаї та взори писанок. Діти принесли всі потрібні речі, спершу приглядалися показові писання, а потім пробували самі.

6. Кожного тижня діти мали приносити вирізки з української чи американської преси, де була згадка про українську культуру. На читання і обговорення таких статей лишалося 10 хвилин із кожної лекції.

Прибувши до Торонта в 1948 р. Марія Велигорська стала членкою Ліги Укр. Кат. Жінок. Тут відразу позначилось її знання стильового нар. вбрання. Вона давала вказівки при накручуванні фільму "Скарби України", допомогла видати друком крій нар. вбрання Полтавщини, і зладила доповідь на науково-методичну конференцію Об'єднання Українських Педагогів Канади про методику навчання нар. мистецтва у Рідній Школі. Та найбільшим осягом Марії Велигорської є зорганізування Музею ЛУКЖ у Торонто. Це розпочалось 10 жовтня 1964 р. і завдяки її невтомним зусиллям, цей Музей збагатився численними експонатами. Числом невеликий (біля 600 предметів), але гарно впорядкований, зостався найкращим пам'ятником глибокого знання й організаційного хисту Покійної.

Л. Б.

ПОЖЕРТВИ НА ФОНД ІМ. І. ПАВЛИКОВСЬКОЇ

В останньому часі вплинуло ще кілька пожертв на цей Фонд, як і вислід збірки з пропам'ятного вечора, влаштованого 28 листопада 1976 у Філядельфії. Наспіли такі пожертви:

По 30 дол. — Стефанія і др. Володимир Пушкар.

По 25 дол. — Євгенія і др. Олесь Гардецькі, В. Садівник, Ратерфорд

По 15 дол. — інж. Лідія Дяченко.

По 10 дол. — Марта Шиприкевич, Стефанія й інж. Зенон Кохановські, Стефанія і др. Ярослав Бернадина.

По 5 дол. — Надія Оранська, Олена Шиприкевич, Марія Касіяна, Ірина Качанівська, Лідія Бурачинська, др. Наталія Пазунок.

При тих усіх завданнях я, очевидно, була готова дітям допомагати, коли це було потрібне. Я переконалася, що ці всі речі, хоч деякі не було легко виконати, заохотили дітей до предмету. При кінці року була маленька виставка з усіх праць дітей.

На жаль, підручників мало. Частинно користуюсь підручником Б. Лончини, але в більшості мені допомагає "Енциклопедія Українознавства".

Культура — це широка і дуже цікава й важлива ділянка життя українського народу. З охотою буду читати поради вчителів, а саме — як цікаво представити цей предмет у класі.

Зірка Рудик
Гартфорд, Конн.

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXIV

February 1977

No. 2

Editor Marta Baczynsky

OLENA TELIHA

1933-1939

The flood of reminiscences draws near...

V. Sosiura

Unknown to us the starting and the leaving—
We do not understand the measure rare
When life into a wreath is darkly weaving
At intervals our faith and our despair

On the resplendent day descends the shadow
Of evil-boding clouds, a mourning veil;
And the cold night, a trembling renegado,
The flaming morn embraces bold and hale

The iron power that knows no limitations
God's breath will melt to tears of conquered pride,
Will twist a lash of ruthless conflagrations
From tiny sparks that in the ashes hide.

Thus have the steps we would have joined forever
Been parted by God's limit for all time.
Without warm words or glances of endeavour,
We parted on the street in pantomime

But it can happen in a field of dangers
We may retrace the paths that once we trod.
Again tomorrow we shall not be strangers
As we receive this glorious gift from God.

Olena Teiha died 25 years ago, at the hands of the Gestapo, for her nationalist activity.

From the desk of our President, Mrs. Iwanna Rozankowsky.....

The Executive Council of the UNWLA held its second meeting on October 2nd and 3rd of last year. Although the particulars of the meeting were reported in "Our Life" magazine, at this time Mrs. Rozankowsky contemplates in depth' the problems facing the Executive Board, its accomplishments and future chores.

Of utmost importance the President stresses the necessity of an organized, smooth running office — the backbone of every organization. Unfortunately, she reminds us, the initial transfer of national headquarters from Philadelphia presented the current leadership with the painful task of setting up a new office and with it all the rudimentary implementations necessary for everyday business. Much has been done up to date, but the bulk of mundane tasks such as typing, etc., is still dependent upon members of the Executive Council, who spend up to 30 hours a week each, taking care of them. Professional help is difficult to get, but such conditions as exist now cannot be allowed to become the' standard. In the future, candidates for the Executive offices will be wary of accepting a job, which tends to make such heavy demands upon their time.

Another problem discussed by Mrs. Rozankowsky, is the "differentiation". exhibited among members of UNWLA, especially toward those, who have become members of the Executive Board. Their post, at first, makes their own Branches or Regions, proud, but with time, other members of the original group side step the elevated person. She, in effect, becomes an opposition. A greater feeling of unity, of common responsibility and goals would immeasurably strengthen the organization.

The rewards of leadership of any organization are reaped only if the membership acts upon the suggestions of the leaders. Many times, claims Mrs. Rozankowsky, months, even years pass before a proposal or directive bears fruit. If it is not accepted by the membership, or neglected or ignored, the difficult task of finding another way to achieve the same end must begin all over again. This is extremely discouraging to the organization leadership.

The repetitious problem of funds is also raised by our President. The lack of money constantly hampers the activities of UNWLA. From the beginning, the Executive Board has urged and pleaded with the membership to appropriate its funds according to the directives in the bylaws of our organization. Our primary objective should be to support the welfare and activities of our organization. Unfortunately we see examples such as this: last year's financial statements of several Branches show that some of them contributed great sums of money to groups which reap millions of dollars annually, yet gave a pittance to our very own Museum Fund. Does this exemplify good house-keeping?

Every organization imposes uniform dues upon its members. UNWLA, in its Jubilee Convention decreed dues at \$1.00 per month. Many Branches, which for years collected minimum dues from their members, continue to do so even today. Yet is it ironic that during the great depression, Ukrainian women-members of UNWLA — paid dues at \$.25 per month. Is it too much to ask a \$1.00 from today's modern woman?

The financial support of "OUR LIFE" magazine is not secure. The "Emergency Fund" which should have been realized at the last Convention still falls short of its goal. Now all branches have donated funds appropriate to their membership. However, many have exceeded their requirements by promoting various public functions to collect money for this cause. Now we must consider funding the magazine for women in South

America and other countries. The moving letters we receive from readers of OUR LIFE from all over the world should serve as an example of how cherished the magazine is.

Mrs. Rozankowsky, says "In the following issue of our magazine I will relate our accomplishments as well as positive results of our efforts."

MOTRIA KUSHNIR

WOMAN

VIEWS & NEWS IN WOMAN'S WORLD

The United States Supreme Court last month rejected the claim that employed women have the legal right to sick pay when they are absent from work during pregnancy. The Court ruled, 6 to 3, that the General Electric Company's (GE's) refusal to compensate pregnant women is not sex discrimination. The decision overturned the rulings of two lower federal district courts and six United States courts of appeals. In so doing, the high Court also assumed a position directly opposed to the policy of the Equal Employment Opportunity Commission and the laws of many states.

The ramifications of the decision are serious, but not cataclysmic. The suit was brought under Title VII of the 1964 Civil Rights Act. The case involved not a Constitutional issue, merely an interpretation of the Civil Rights Act. In the majority report Justice Blackmun explicitly stated that, so far as he was concerned, the decision in no way implied that the earlier *Griggs v. Duke Power Co.* ruling was "no longer good law." By underscoring this point he reaffirmed the earlier position of the Court which held that the complainant in a discrimination suit can charge bias when the effect, even if not the intent, of an action is discriminatory. This is a most significant issue: if intent became the only basis for a charge of discrimination, proving the charge would be difficult to the point of impossibility.

The Court's decision leaves it up to Congress to revise the law to specifically grant women the right rejected by the ruling. State laws—such as equal rights amendments to state constitutions—which already provide employed women with this protection remain in effect; these statutes cannot be challenged on Constitutional grounds. Hopefully, the Supreme Court action will infuse new life into a renewed push for the ratification of



the federal ERA legislation. The outcome of the suit provided a perfect example of the need for the law's passage. Despite this silver lining—and a very slim silver sliver it is, indeed—the Court's ruling constitutes a very serious setback for American women.

One wishes that the fair-minded thinking of the minority had prevailed. Justice Stevens, a Ford appointee, found that GE's health plan is sexually discriminatory because it "places the risk of absence caused by pregnancy in a class by itself." In a separate dissent, Justices Brennan and Marshall noted that the federal district court had found a "discriminatory attitude" toward women that was a "motivating factor" in GE's medical policy. The normal obstetrical and hospital costs of delivery are covered by the policy, as are the costs of surgery which only males undergo—such as circumcision and prostate operations. However, men who have undergone such surgery are entitled to 60% of their salaries during convalescence, while the same policy denies convalescing women any compensation at all.

The majority reasoning—which was upheld by all four Nixon appointees, Justices Burger, Rehnquist, Blackmun and Powell—was a study in nonsensification and absurdity. The majority stated that in the conditions which are covered by GE's health plan: "There is no risk from which men are protected and women are not. Likewise there is no risk

from which women are protected and men are not." As indicated by the minority, this statement is simply not accurate. Moreover, one wonders—in the light of the facts of nature—why the Justices would require a medical policy to protect men from the risk of pregnancy. Their reasons, no doubt, issue from their general conclusion that refusing pregnancy pay is not inconsistent with the law because it is *not based on sex!* The Justices failed to add that: "God didn't make little green apples and it don't rain in Indianapolis...in the summer time."

★★★

Of all the world's women, 99.5% have the legal right to participate in their countries' political processes. Political rights are denied to women in only nine countries: Baharein, Kuwait, United Arab Emirates, Lichtenstein, Oman, Qatar, Saudi Arabia, the Yemen Arab Republic and within six northern states of Nigeria.

However, as indicated by Kathleen Newland's global review of the political status of women, the right to vote does not guarantee that women will exercise it independently, or at all. Nor does the extension of the franchise assure equal treatment of women in the political arena.

In her report—published by Worldwatch Institute, a nonprofit research organization based in Washington, D. C. — Newland documents the fact that the number of women in political office remains disproportionately small. In the case of positions central to the highest levels of power, the small proportion decreases drastically.

The primary cause for women's limited political activity, Newland found, are traditional attitudes and ignorance. She stated that: "The most serious barrier to women in politics undoubtedly continues to be persistence of the belief, held by both men and women, that politics and public affairs are by nature exclusively male domains."

On the brighter side, Newland also found that women's political status has improved over the last 25 years. She cites the designation of 1975 as International Women's Year and the IWF Conference in Mexico City as factors having "a significant impact on public awareness." Though sexual equality is nowhere achieved as a fact, it is now almost universally accepted as a goal.

Feminists — as everyone surely knows by now — have asserted the right of each woman to work outside the home and to receive equal pay for equal work. Claiming this right meant simply that women were to have the opportunity to choose among careers, but not that every woman was to rush in search of gainful employment. Quite to the contrary, the women's movement has done much to focus attention on the issue that being a mother and the manager of a household is gainful employment.

Movement spokeswomen have argued that because the woman working in the home contributes to both the economy and the public good, she deserves actual monetary payment in addition to credit on Mother's Day. She should earn, as do those in any labor

market, Social Security or other types of retirement benefits, medical and life insurance coverage and similar types of worker compensation. Most importantly, her contribution to the growth and functioning of the American economy must be recognized and calculated for exactly what it is worth.

The public discussion of these questions—or perhaps just the threat of the possibility that housewives would seek employment in a better-paid market—has evidently had an impact. A recent survey found that four out of ten Americans believe housewives should be paid for looking after home and children. Among those who enthusiastically support pay for women employed at home are young women—18 to 29 years of age—and college graduates. White-collar workers and professionals are more supportive of the idea than are blue-collar workers. The two groups most opposed to payments for house management and child-rearing are women aged 65 to 88 and, not surprisingly, men in the 30 to 44 age-bracket.

In our society work is all too often recognized only if it has a dollar value. Yet, no national plan has been develop-

ed to accord proper monetary compensation for the work performed by housewives. The need to do so is obvious and pressing. In 1977, as in 1877, the majority of women are employed as mothers and managers of households. They remain, despite the importance of their contribution, an invisible majority according to our economic system and its various economic indicators.

Dr. Jessie Hartline, a Rutgers University economist, has proposed a realistic approach to solving the house-management pay dilemma. She suggests that housewives exchange services and pay each other salaries. In this way they could operate more efficiently, as well as cash in on employment benefits and tax deductions. Housewives employed under this plan would pay into Social Security, which would entitle them to retirement pay. The women cooperating in this way would also earn all worker compensation benefits—such as sick pay. Moreover, they could deduct purchase cost and depreciation of appliances from their income tax. Dr. Hartline also suggests that housewives could incorporate their own firms. She adds that such corporations already exist, but that "they are owned by men."

JUST BETWEEN US AND THE TELEPHONE

by Liubov Kalynovich

Ukrainian men — and what is woman's work — or what are women suited for? A while ago an acquaintance, a man about 45 years old, had to stay in another city for several months, without his wife. He complained that he had so little time that he could not be active in the community. He had to do his own laundry, his own ironing, and even his own cooking!

When I pointed out to him that some of our mutual friends, women who live alone, also had to do these things for themselves in addition to going to work, he said:

"But they're women!" — meaning, they have to do these things under any circumstances!

When a man lives alone his friends sympathize with him because he has no one to cook for him. Even though many men can cook delicious food, the general reaction is to sympathize (or to help) — but only when it comes to men. Almost no one ever thinks that a single woman is

"a poor thing who has to do her own cooking, her own laundry, and her own housecleaning" in addition to her professional work.

Could mothers be at the bottom of this? My neighbor always did all of her own housework. Not long ago, when she reproached her son about the sloppiness of his room, on the order of "what's going to become of you" and the like, he answered:

"Why should I learn how to straighten things out, put them away, and iron? When I finish school, I'll get married. My wife can take care of all that."

This taught his mother a few things. Now her son also takes a turn at washing the dishes or the floors, doing the ironing, and other chores.

But mothers are not always at fault. The lack of appreciation of women is a general problem in Ukrainian communities. Just look around in your own parish — are there any women (how many?) on the church committee?

When there are meetings and elections of an executive group — how

do things look then in our communities? Customarily a man is elected as head, and when it comes to the secretary you'll hear, "let's have someone from the fair sex!" — naturally a woman. Have you ever seen an election in which this situation was reversed?

One of my friends told me she was asked to give a lecture on one occasion because it was decided that a woman should have the opportunity to speak. She declined, feeling offended. Women do not want to be invited as "token blacks", but we do want to be appreciated for our individual qualities or talents.

In medieval times our women had more equitable rights perhaps than today. Just compare the laws! Or, consider the terms of the old marriage rite: it was a "druzhiba" (friendship, partnership) of two people and the custom was to call either the bride or groom "druzhyna."



UKRAINIAN MUSEUM

**203 Second Avenue, New York,
N.Y. 10003 Tel.: (212) 226-0110**

CALENDAR OF ACTIVITIES OF BR. 60 FOR BI-CENTENNIAL YEAR 1976

January — "Swiat Vechir" the annual traditional dinner of 12 fast dishes symbolizing the 12 apostles, was prepared by the members. Irene Kosybynska, Regional Council guest, greeted members with kolach and kutya.

February — UNWLA Museum Brickettes purchased by members for the sum of \$345.00.

March — Jennie Bochar was sworn in by Cleveland Mayor Ralph Perk, as Director of Senior Ethnic Fund.

April — Pres. Dorothy Everett and V. Pres. Mary Fedak arranged a complete Ukrainian Easter display at the Parma City Hall. Jennie Bochar exhibited a Ukrainian Easter display at the Cleveland Main Library.

May — Mary Fedak with the help of Jennie Bochar, Eleanor Sovchik, and Dorothy Everett researched and prepared four cases of first Ukrainian immigration to Cleveland. Documents and articles were displayed at the Cleveland Main Library in connection with the Nationality Bi-Centennial program. A bus tour arranged by Jennie Bochar to the Niagara Falls Art Gallery Museum and St. Catherine's S. S. Cyril and Methodius Ukrainian Church was enjoyed by branch members.

June — Participated in "Under One Flag" festival at the May Company.

July — Jennie Bochar was chairman of the gala opening ceremony of the Greater Cleveland Ethnographic Museum Exhibit at the Western Reserve Historical Society. Jennie Bochar and Mary Fedak were the Ukrainian representatives from the start of this project.

Sept. — Pres. Dorothy Everett presented a program on her recent visit to Ukraine. Mary Fedak and Dorothy Everett participated in the 75th Jubilee of Ukrainian immigration to Cleveland. Dorothy Everett received a scroll, and acknowledgement in honor of her father's distinction as one of the first three Ukrainians in Cleveland.

October — Workshops for members for the Christmas Bazaar.

November — Workshops for members for the Christmas Bazaar.

December — members donated food baskets for needy Ukrainian families.

Mary Fedak

UNWLA CHAPTER 37 DETROIT 1976 Activities

During 1976 members of Chapter 37 were involved in a number of programs sponsored by Ukrainian Community of Detroit to celebrate the America's Bicentennial.

In February - annual observance of Lesya Ukrainka's birthday, Patroness of Chapter 37.

In April some of the Chapter members were involved in the Easter Exhibit and program held at the Whittier Towers, which was sponsored by Ukrainian Bicentennial Committee of Detroit.

Chapter participated in the Farmington Community Bicentennial Ethnic Festival in May. A display of artifacts, embroideries, ceramics, wood carvings, pysanka demonstrations and items to sell. This is the second year that Chapter members took active part in this Suburban Community Festival by involving people of Ukrainian background living there.

June was a busy month. Chapter participated in the Tri-Regional Membership Conference held at Mercy College in Detroit. This involved Regional Councils of Chicago, Cleveland and Detroit and our members were active in this SUA endeavor. Also, a membership dinner was held which concluded the activities of the Chapter before the vacation season.

In August Chapter members participated in the Ukrainian Festival on the Riverfront, Downtown Detroit. The "Toss Booth" this year was sponsored by the Welfare Committee of the Regional Council and all Branches supported the effort by collecting items for the booth and help man it during the 3 day Festival.

Month of October is traditionally SUA Regional Council month, and "Soyuzanka Week" involves all of the Branches of the Region. Chapter 37 had a display of its crafts projects, and Bonnie Katschanow one of our members served as one of the models in the Fashion presentation of Regional Dress of Ukraine's many regions. This was the highlight of the Souzanka Week program.

Chapter 37 undertook a "FIRST" in our Ukrainian community - a Home Tour. This is a take off on the popular "Christmas Home Walk" tours in the Detroit and Suburbs area, which are

usually sponsored as benefit projects to help the Detroit Symphony Museum or other organizations. Visits are arranged to outstanding historical or interesting homes which are opened to the public at holiday time.

Chapter 37 sponsored such a tour of a contemporary home with authentic Hutzul style decor adapted to modern living. Maria Drohamereski, an outstanding "pysancharka" and "korovay" decorator, opened her beautiful home to members and guests of our Chapter. Close to 50 persons of Ukrainian and non-Ukrainian background viewed the Hutzul treasures which adorn the home. Embroidered drapes, curtains, doilies, table cloths, ceramics, pysanky, dozen of wood inlaid items such as plates, picture frames, vine decanters, wall cases. Also, Hutzul dolls, kilymy and many other artifacts. Tea and Ukrainian pastries provided by members concluded the Home Visit. Members of Chapter 37 are deeply grateful to Mrs. Drohamereski for sharing her home and her Hutzul treasures. In so doing she gave so much joy and pleasure to those who participated on this memorable Sunday, December 5, 1976, which also enriched our treasury to carry on the work of SUA. Hopefully, other people in our communities who have similarly decorated homes will be willing to open them to specially invited guests and share the rich cultural heritage of Ukraine in a pleasant home atmosphere.

Anastasia Volker, Acting Pres.
Ann Strokon, Press Secretary

Activities of Chapter 58 - Detroit Michigan

In April of 1976 Chapter 58 participated in Channel 5 (WTVS-TV) auction. Members appeared in a group in Ukrainian blouses and received many close camera shots.

In May the Ukrainian Section of International Institute headed by Joanna Draginda-Rulchesky, sponsored "Treasures of the Ukraine"; This was the Ukrainian Bicentennial Salute to the community. Forty show cases in the Hall of Nations depicted major periods of Ukrainian Arts and Cultural' development. Featured were oils, enamels, mosaics, copper etchings, wood cuts, sculpture, icons, embroidery, pysanky as well as dolls in traditional costumes. The exhibit was opened on a Sunday afternoon with an elaborate tea and party. The tea was hosted by Chapter 58 and was attended by city

dignitaries, prominent Ukrainian insitiute members and friends.

Other activities throughout the year included:

1. Regional Council Membership Workshop

2. Annual Card Party - luncheon and raffle to raise money for senior citizens building Fund.

3. Participated in Detroit's Ethnic Riverfront Festival for the 5th year. The Chapter's Booth was called "Chervoni Maki";

4. Other activities - aid to local parishes in a banquet honoring Senior citizens; participated in Regional Council Fashion Show; assisted with the swine flu shots program; co-sponsored a "Roast" for Director of Soul of Ukraine Radio Program, Oresta Karalach, on its 5th anniversary.

Helen Sedorak, Press Secretary

DETROIT REGIONAL COUNCIL "Anastasia Volker Branch 80"

We enjoyed a most fruitful Bicentennial year. Most of the activities centered on educational programs for its membership.

Under the tutorship of Stephania Dub - Cultural Director of the Detroit Regional Council, we held four workshops at which she very capably taught us Bukovinian Stitches. "Flounce embroidery", or Hlawde.

A very interesting lecturer, Vera Andruskiw, a teacher of languages by profession, spoke to our membership on "The Proper & Accepted Usage of the Ukrainian Language".

In keeping with the Bicentennial Year, Mrs. Dorothy Paul from the Macomb Geneological Society spoke to us on how to start our family geneological research. She suggested sources, periodicals, books on this subject.

Our final speaker for the year was a gentleman from the Gabriel Richard Institute who explored the rewards of public speaking with us.

Being part of the Regional Council, we co-operated in their sponsored activities as demonstrators, models, hostesses and representatives at the following affairs:

Community Bicentennial Planning Meeting
Mercy College - "Membership Expansion" Conference

Bicentennial Easter Egg Extravaganza

Regional Council Bicentennial Woman's Day

Ukrainian Bicentennial Folk Art-o-Rama

Treasures of Ukraine (Heritage Exhibit)

Contributed to the Mary Beck Bicentennial Dinner

Ceramics demonstration at Local library

It is interesting to note that our chapter has thirty two members, of which, twenty two were active this year.

Since we were unable to have a community money raising affair this year, each member pledged ten dollars (which she raised personally in her own innovative way).

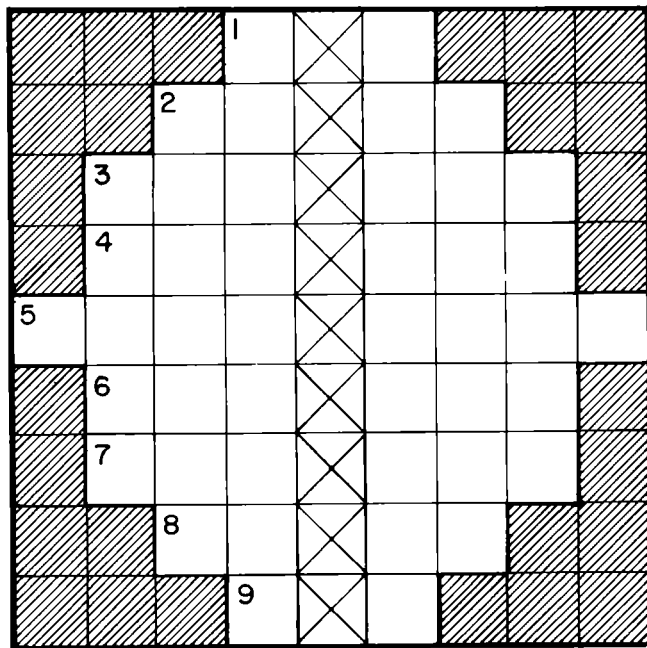
We will share some of the ingenious methods used by our membership in our next report.

We thank God for the past year.

We also welcome our relatively new member, Wanda Sedlak as our new president and pledge our support.

A special welcome to our two new members, Faye Molloy and Marie Lambourne.

ПОДУМАЙТЕ — ВІДГАДАЙТЕ



ПОЗЕМНО:

1. забава
2. співана драма або трагедія
3. віз
4. убивник
5. дівчина із Поділля
6. те, що копе
7. весняні квіти
8. пише секретарка відділу
9. ріка в Україні

Доземно, на місці хрестиків:
стан в Україні в 1917 році.

РОЗВ'ЯЗКА

3

ПОПЕРЕДНЬОГО

ЧИСЛА:

1. УРА
2. КРУТИ
3. ГРІШИТИ
4. ЗЕЛЕНИЙ
5. СЛАВУТА
6. ВІЙСЬКО
7. ГЕТЬМАН
8. ВИКУП
9. ТИФ
10. ГРУШЕВСЬКИЙ

КРАМНИЧКА ПРИ УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ ВІДКРИТА:

середа: від год. 1-5
п'ятниця: від год. 3-7
субота: від год. 1-5
неділя: від год. 1-5

203 Друга Ев. Нью-Йорк, Н. Й.



МАКАТА (КИЛИМЧИК) НА СТІНУ

У сучасному мешканні появляються вишивані макати. Не раз на них є вишиті цілі композиції, як це впровадив мистець Михайло Білас у рідному краю. А не раз можна розгорнути в них якийсь складний орнамент, наприклад, дерево життя. Орнамент перейнятий із килима чи іншого предмету хатнього вжитку.

Подаємо зразок такої вишиваної макатки. Як матеріал, послужить нам кремова вовняна панاما; вишивку також слід вишивати волічкою у відповідних кольорах. Можна також користуватися "перловими" нитками.

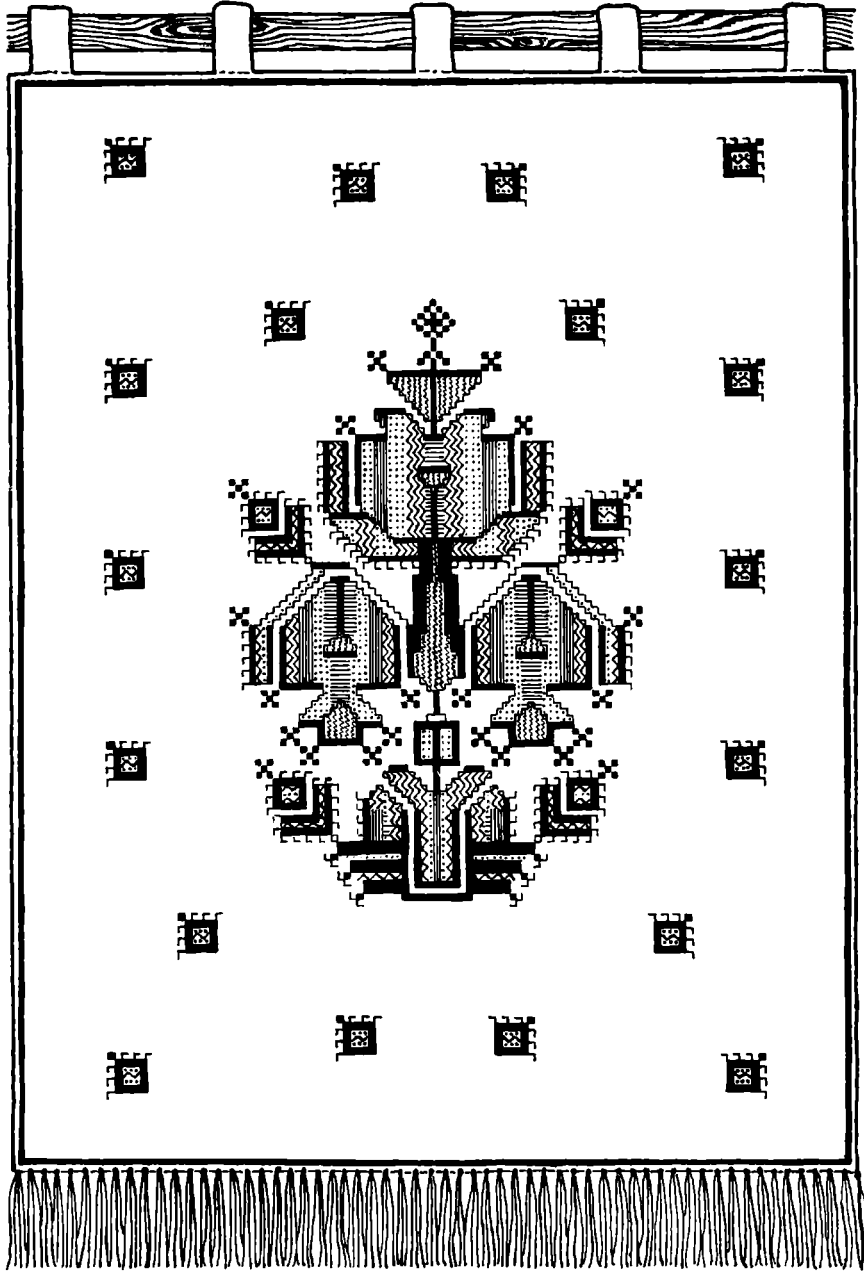
Величина макатки — 1 ярд на 28". Це залежить також від густоти тканини, на якій будуть виконані хрестики. Тому слід спочатку виконати один мотив і за допомогою того обчислити ширину і довжину вишивки. Вишивка знаходиться в центрі тканини й повинна мати довкруги багато вільного матеріалу. Довкруги головного мотиву покидані дрібні.

Викінчення країв виконати завиваним рубцем. До горішнього краю прикріпити петлі з того самого матеріалу, крізь які просунемо дерев'яну або металеву штабу. На долішньому краю можна примістити декоративні тороки з волічки. Запрасувати вишивку і краї з лівого боку.

Буковинський взір (гл. обкладинка)

Взір узятий із рукава жіночої сорочки в с. Кадобівці на Буковині. В його рисунку можна додати стилізовану китицю квітів. До вишивання вживати волічки або перлових ниток ДМЦ. Кольори: помаранчева ч. 741, зелена ч. 912, синя ч. 995, червона ч. 498. Золотою ниткою ланцюжковим стібом вивпнені декотрі "листки".

Ця кольорова скаля скомпонована для білого, кремового, піскового чи сірого тла. На іншому тлі цей виразистий кольоровий мотив не буде гарно виглядати.



ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ДІТРОЙТУ.

ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ В ОКРУЗІ ДІТРОЙТУ.

Цього року День Союзянки, як і вся праця Союзу проходить під знаком 200-ліття Америки й 100-ліття Українського поселення.

Українська жінка у вільному світі свідомо загрози заглади всіх наших національних і культурних надбань московським окупантом на українських землях. Через те так інтенсивно працює Союз Українок Америки саме над збереженням українських народних скарбів, що особливо успішно завершилось в цьому році відкриттям Музею СУА в Нью-Йорку.



Відділи СУА округи Дітройт (а їх є 14) вклали й свою частину праці в цьому напрямку. Влаштування виставок, показ писання писанок, участь в Українському Фестивалі, різні показові лекції поодинокими Відділами — це мозаїка праці окремих членів і цілої організації. Всіх починів і міроприємств було безліч, всього не можливо згадати. Свято Союзянки відбулось 10-го жовтня 1976 р. в приміщенні УКЦ Св. Йосафата у Воррен.

Плануванням і організуванням Дня Союзянки зайнялась Округна Управа Дітройту, під кер. голови Мирослави Слейбі та при активній участі Відділів і

поодиноких членів. Координацію і розподіл праці між відділами вела Р. Когут (друга заступниця голови). Відповідальність за укомплетування і пояснення кожного строю взяла на себе С. Дуб.

Свято відкрила голова Округної Управи Дітройту Мирослава Слейбі. Привітавши гостей і союзянок голова в короткому й змістовному слові пояснила важливість праці СУА, особливо в галузі збереження народних скарбів. С. Дуб прочитала нарис історії української ноші, починаючи від гетьманських часів. Союзянки, члени різних Відділів Округи демонстрували народню ношу з різних частин України. Пояснення до кожного строю провела Квітка Іваницька — по українськи, Ореста Каралаш по англійськи, при фортепіановому супроводі С. Колодницької.

В мистецькій частині виступала бандуристка-солістка Марія Назаренко, що з чуттям виконала три пісні: "Ой, дівчино, Уляно", "Пливе човен" та "Ходить гарбуз по городу". Щирими оплесками присутні нагородили молоду бандуристку, що ніколи не відмовляється виступати для союзянок.

Округна Управа Дітройту вирішила відзначити 81-ий Відділ грамотою за визначний проект, присвячений 200-літтю Америки та 100-літтю українського поселення. 81-ий Відділ під головуванням Д. Яворівської зrealizував створення 37 модельок-ляльок історичних україн-

ських персонажів і народної ноші з різних частин України. Грамоту, виконану мисткинею Я. Сеною, передала від Окр. Управи Стефанія Дуб на руки заступниці голови 81-го Відділу Т. Назаренко.

Ще довго гості й члени СУА приязно гомоніли при каві й солодкім.

Відділи, що приймали активну участь при влаштуванні свята були: 53-ій — хроніка Відділів; 76-ий — рекляма; 80-ий — приготування перекуски; 63-ій — розподіл печива між Відділами, 5-ий і 23-ій — впорядчичі на святі.

Треба відмітити, що Відділи СУА Округи Дітройту рік-у-рік відзначаються більшою організованістю, свідомістю важливості своєї праці не лише для українського жіноцтва, але й цілої громади. Відділи виконують всі зобов'язання, покладені на них Головною Управою СУА, як також мусять задовольнити потреби життя і праці української громади й своїх

Показ народніх стрів під час "Дня Союзянки" в Дітройті 10. X 1976. Від ліва: Полтава (одяг старшої жінки), Снятин, Закарпаття, Снятин, Борщів, Бойківщина.

Exhibit of Ukrainian national costumes during "Soyuzanka Day" in Detroit

поодиноких членів. Загальні збори округи призначено на 30 січня 1977 р.

Олена Лісківська
пресова референтка

5-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. КН. ОЛЬГИ, ДІТРОЙТ, МІЧ.

За роки існування Відділу деякі імпрези вже ввійшли до традиції, але кожного року приходить щось нове. В січні влаштовано Щедрий Вечір і Коляду. В травні зустріч Матерів з Доньками. Принято участь в конференції референток, влаштованій Округною Управою СУА-Дітройт. Влаштовано

Показ народніх стрів під час "Дня Союзанки" в Дітройті 10. X. 1976. Від ліва: Городенка, Яворів, Заліщики, Городенка, Борщів, Космач, Полтава. Exhibit of Ukrainian national costumes during "Soyuzanka Day" in Detroit



два пікніки в садибах членок: Теклі Гринчук і А. Біловус. Український Фестиваль Метрополітального Дітройту є велика подія для нашої громади. Відділ щорічно допомагає, де потрібно. Відділ взяв участь в Дні Союзанки, де мав свою невелику виставку вишивок. Прибуток з розігрівки Відділ призначив для української середньої школи, гордості нашої громади. Відділ також брав участь у Дні Декади Української Жінки, організованім СФУЖО.

Членки Відділу вишили й подарували Музеєві СУА 13 прекрасних серветок. 28-го листопада 1976 р. Відділ мав зустріч з новими членками, яких приєднали організаційні референтки: М. Івасюк і Т. Гринчук і членки Відділу, Великий здобуток Відділу 14 нових союзанок!

Комітет 200-ліття Америки і 100-ліття поселення українців влаштував виставку української книжки в місцевій бібліотеці. При цій нагоді комітет передав бібліотеці книжки в англійській мові. 5-ий Відділ пожертвував "Історію України", Д. Дорошенка.

Анастасія Біловус
пресова референтка

23-Й ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ, МІЧ.

Дня 21-го березня 1976 р. Відділ відзначив пам'ять героїнь святочною програмою. В церкві св. Івана Хрестителя була відправлена панахида за їхні душі. Панахиду відправив о. прелат

Михайло Бохневич. Співав хор під управою К. Цепенди. По середині церкви стояли членки з почепленими жалобними відзнаками СУА. Всі учасники відправи віддали пошану героїням. По відправі відбулася в шкільній аудиторії коротка програма. А. Королишин виголосила реферат про героїнь, які з любови до народу віддали за нього своє життя. По рефераті деклялямації виголосили: Дора Сеньків "Молитва", Марія Честух "Революціонер", Катерина Хом'як "Могила Ольги Басараб" Мусія Степанчука.

Дня 30-го травня відбувся "День Союзанки". В церкві св. І. Хрестителя була відправлена Служба Божа за здоров'я живучих і панахида за померлих членок Відділу.

12-го червня Відділ взяв участь в організаційній конференції в Мерсі Каледж в Дітройті, яку влаштували три Округи СУА — Чікаго, Клівленд і Дітройт. На конференцію прибула організаційна референтка СУА Ірина Захарко.

В жовтні Відділ взяв участь в "Дні Союзанки" Окружної Управи СУА в Дітройті. У програмі був інтересний показ носі з різних земель України. Кожний Відділ мав свій стіл, на якому були показані власноручні роботи членок.

У "День Подяки" Відділ влаштував спільний обід для членок. Після обіду відбулися ширші сходи Вдділу.

Анастасія Королишин
протоколярна секретарка

26-Й ВІДДІЛ СУА, ГЕМТРЕМК, МІЧ.

Щорічно в лютому Відділ вшанує свою патронку Ольгу Басараб. Цього року на святочних сходах після обіду С. Лужецька відчитала змістовний реферат: "Ольга Басараб — символ героїзму". Мисткиня К. Бранка-Кривуцька відіграла записаний монтаж: "У білій стужі — серце України", що відзеркалив постаті жінок-героїнь від княжих часів до сьогоднішніх політ'в'язнів. Забирали слово гості: голова Округи Мирослава Слейбі та І. Пеленська. Відділ перевів двічі продаж печива; навесні на покриття біжучих видатків та восени на ФКУ-Гарвард. Відділ вшанував померших членок панахидою та спільним обідом на Зелені Свята. В цьому році від нас відійшли дві членки: Марія Колодницька та Василина Гуменчук. Так само відправлено Службу Божу за здоров'я всіх членок.

Одержано до розпродажу 60 цеглин на Український Музей продано 21, а решта продається.

Стефанія Лужецька
пресова референтка

50-Й ВІДДІЛ СУА, ЕН АРБОР, МІЧ.

(звіт за час від лютого до грудня 1976 року)

29-го лютого відбулися святочні сходи для вшанування 10-ліття Відділу. Д-р Ася Гумецька дала перегляд праці за час його існування та про-

читала гуморески про членок і діяльність Відділу. Показано прозорірки з різних відтинків праці членства. Вечір, на якому було присутнє українське громадянство Ен Арбору, закінчено перекусом.

В квітні Відділ гостив у себе скульптора Мірталю Кардиналовську-Бентов. Вона дала доповідь про скульптуру та показала прозорірки своїх скульптур і відчитала власні поезії. На цю доповідь було запрошене громадянство Ен Арбору й околиці.

В липні членки бенкетом святкували 25-ліття подружжя панства Оксани і Василя Огарів.

В днях 3-го і 4-го вересня Відділ взяв участь у четвертому ен-арборському Етнічному фестивалі. Цього року випозичено від 81-го Відділу в Дітройті збірку ляльок у народних строях. Показ цих ляльок був новою атракцією будки Відділу. Крім цієї виставки був показ писання писанок, а також продано печиво і українські комерційні вироби.

Біжучого шкільного року школа українознавства, що її провадить Відділ, складається лише з одної, англо-мовної класи. У ній навчають Дарія Роте і Марія Шпорлюк.

Річні загальні збори відбулися в грудні. В склад нової управи ввійшли: Дарія Роте — голова, Люся Панчак — секретарка, Люба Чапельська — касирка, Оксана Огар — організаторка і Ася Гуменецька — культурно-освітня референтка.

Любомира Чапельська

53-Й ВІДДІЛ СУА ІМ. СОЛОМІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ — ДІТРОЙТ, МІЧ.

Наш Відділ присвячує багато уваги малим дітям і тому ми спонзоруємо світличку, яка діє при Школі Українознавства. Учителька світлички Ліда Савка завітала на наші сходи та розказала про діяльність. Світличку відвідує 18 дітей. Існує активний батьківський комітет, членкою якого є виховна референтка Відділу. Через неї наш Відділ завжди добре познайомлений з працею світлички. Матері при світличці для дітей, що не володіють українською мовою, дістають допомогу від наших членок. В травні членки Відділу вислухали гутірку про методи навчання "Монтессорі" і їх застосування батьками в хаті.

Поза виховними справами наш Відділ влаштовує гутірки на різні теми.

В червні Ярослава Сена з дочкою Ромою показували, як декорувати

свічки українським взором. У вересні запрошений поліціант розказав про самооборону жінок і про способи забезпечення хат від злодіїв. В жовтні Я. Сена показувала як шити вовною на рядні, а в листопаді була гутірка на тему внутрішнього декоруння хат, переказана спеціалістом в тій ділянці.

Членки нашого Відділу беруть активну участь в діяльності організації. Ми вже вислали 12 експонатів до крамниці при Музеї в Нью-Йорку, а в Дітройті, ми брали участь в українському фестивалі, спонзорували з другими Відділами концерт Юліани Осінчук. Дві наші членки моделювали строї на День Союзанки.

Оля Мовчан-Іваницька
секретарка

56-Й ВІДДІЛ ІМ. Л. СТАРИЦЬКОЇ-ЧЕРНЯХІВСЬКОЇ, ДІТРОЙТ, МІЧ.

Відділ має 18 членок. При перевиборах управа залишилась незмінна, за винятком культурно-освітньої референтки Л. Лятошинської. Чотири членки Відділу є в Окружній Управі: Р. Когут — друга заступниця голови, С. Дуб — культурно-освітня референтка, Я. Сена — референтка Музею і С. Гайда — голова контрольної комісії.

Відбулося п'ять ширших сходів з такими доповідями: С. Дуб — "Послання Бердника", Д. Бойчук — "Злиття нації"; на Свято Матері Л. Лятошевська відчитала "Марія" Стефаніка й поезію З. Когут, а А. Ковальська "Великдень" — Ситника. Членки Відділу взяли участь у Між-окружній організаційній конференції 12-13 червня під проводом І. Захарко та Л. Шандри. Вишито й подаровано для крамнички Музею в Нью-Йорку серветки й інше. Історичні строї, що належать Відділові, були на виставках в Клівленді і Льорейні з нагоди 200-річчя Америки і 100-річчя українського поселення.

Активну участь Відділів взяв в підготовці й переведенні "Дня Союзанки". Підготовкою програми зайнялись С. Дуб і Р. Когут.

Мистецька виставка з нагоди 200-ліття Америки й 100-ліття українського поселення відбулась 15-16 жовтня в готелі. Головою комісії народного і прикладного мистецтва була Д. Бойчук, а С. Дуб і Р. Когут відповідали за збірку експонатів і влаштування вітальні в бойківському стилі. Збіркою килимів займалась С. Шумило.

В листопаді відзначено 60-річчя смерті Івана Франка. Відбувся виграш вишиваних речей. Суспільна опіка від-

вувала хворих у шпиталях і вдома. Оплачено журнал "Наше Життя" до Бразилії в сумі 50.дол., як також зложено по 50.- дол. на пресовий фонд "Нашого Життя" і Музей.

С. Гайда
секретарка

63-Й ВІДДІЛ СУА ІМ. С. РУСОВОЇ, ДІТРОЙТ, МІЧ.

Відділ начисляє 55 членок, в тому около 22 активні. Ширші сходи відбуваються майже кожного місяця, засідання управи в міру потреби. На сходинах культурно-освітня референтка М. Козак улаштовує доповіді на актуальні теми.

Відділ є членом УККА, "Рідної Школи", співпрацює з церквою, бере участь у загально-громадському житті.

Щоб придбати фонди, Відділ улаштував в червні фестин-пікнік з виграшем.

Під час вакацій сходи не відбуваються. У вересні Відділ почав підготувати вишивані вечери. В жовтні 5 членок Відділу, а саме — В. Городиська, І. Іваницька, М. Козак, О. Климишин і Х. Юзич брали участь у підготові виставки народного і прикладного мистецтва, яку уряджували Окружна Управа СУА, ОЖОЧСУ і Т-во "Просвіта".

Найбільшою імпрезою Відділу є вишивані вечери, які відбуваються впродовж 18 років. Від шістьох років Відділ влаштовує їх спільно з 96 Відділом. Ця забава є найбільш популярною восени. Цього року вона відбулась 13-го листопада в залі УПЦ св. Покрова. Забава пройшла з успіхом. Кожного року збільшується участь молоді у забаві, а це дуже відрядне явище. Багато пань приходять у вишиваних сукнях і жорі має немало клопоту вибрати найкращі креації. Цього року відзначено 5 суконь і 2 блюзки. Буфет приготувала господарська референтка Володимира Целюх.

З нагоди вечериць 63-й і 96-й Відділи зібрали датки на українську середню школу ("гай-скул") при церкві НЗПДМ в Гемтремку.

Відділ опікується новоствореною світличкою для дітей, які не знають української мови. Покищо ходить до неї тільки 5 дітей.

Відділ був відзначений грамотою Централі СУА за точне виконання зобов'язань. Головою Відділу є Т. Блажкевич.

Ярослава Казанівська
пресова референтка

76 ВІДДІЛ ІМ. НАТАЛІЇ КОБРІНСЬКОЇ, ВОРРЕН, МІЧ.

В 1926 р. Відділ перевів дві нові імпрези і одну традиційну. В березні Відділ спонзорував виступ театру "Заграва" з Торонто, що відіграв комедію Гоголя "Одруження". Згадана вистава увінчалась колосальним успіхом, завдяки знаменитій організаційній підготовці, якою керували пані Л. Колодчин і К. Кучур. З цього приводу передано також доповідь про літературну творчість Гоголя на українській радіо-годині "Душа України".

10-го квітня влаштовано оригінальну імпрезу в торговельному центрі Оакланд Молл. Підготівляючи цей виступ, Відділ подбав про поміщення дописів про цю імпрезу в Дітройт Нью і Ройал Оак Трібюн. У програмі дня були: писання писанок, продаж пасок та виробів народного мистецтва. До нас долучився 81-ий Відділ з виставкою українських ляльок в народних вбраннях.

Кульмінаційною точкою імпрези був показ дитячих вишиваних одягів. Численно зібрану американську й українську публіку привітала голова Відділу Р. Дигдало, модераторкою показу була О. Каралаш. Коментар до кожного одягу приготувала І. Прийма (голова імпрезового к-ту). На закінчення програми пластовий гурток "Трембіта" відспівав в'язанку народних пісень.

14-го листопада влаштовано (одинадцятю з черги) Дитячу Вишивану Забаву. Як і минулих років, учительки дитячої світлички М. Бараник і Л. Бараник підготували гарну програму, в якій виступили діти світлички. В другій частині виступив ляльковий театр з казкою "Про зайчика з козушинкою". Також представлено дітей у вишиваних одягах. Відділ приготував буфет для дітей і дорослих.

Рома Дигдало
голова

81-ИЙ ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ, ДІТРОЙТ, МІЧ.

Життя Відділу на протязі 1976 р. протікало звичайним порядком: регулярні засідання, праця між членством Відділу, участь у житті округи та житті української громади Метрополії Дітройту. Виставки, український фестиваль, допомога потребуючим українцям у Бразилії, і в Європі — це звичайна робота Відділу.

Але 1976 р. не був звичайним, ані для країни нашого поселення, ані для громади, як і для 81-го Відділу. Вже цілий рік членство Відділу безупинно

й наполегливо працювало над відтворенням частини нашого народного мистецтва, а саме народної ноші. За ініціативою й під керівництвом голови Відділу Дарії Яворівської при допомозі Софії Долиницької, виконано 37 ляльок-модельок історичних постатей та регіональної ноші. Так само приготовлено багато ляльок у гуцульських та полтавських строях для здобуття коштів на потреби Відділу. Кілька ляльок послано до Музею США в Нью-Йорку, до крамнички. Велику працю вклали всі члени, а особливо голова Відділу Дарія Яворівська та Олена Папіж.

24-го жовтня Відділ відсвяткував завершення проєкту Веселими Вечерницями-Іменинами, під час яких представлено "кумів", що спонзорували ляльок з різних частин України жертвами й давали їм імена Кумів



ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимося сумною вісткою з членством США, що 23-го листопада 1976 року упокоїлася в Бозі **Михайлина Том'юк** на 79-му році життя. Була довголітньою членкою США, належала до 16-го Відділу США, першого на терені Дітройту. Після його розв'язання перейшла до 23-го Відділу ім. О. Басараб. В обох Відділах була діяльною, багато помагала в господарському комітеті, була жертвенною.

Покійна походила з села Острів-Березовиця, повіт Тернопіль в Україні. В похоронному заведенні голова 23-го Відділу Марія Честух з жалем прощала Покійну, згадуючи її жертвенну працю для США. Прощала її також Анна Левкут голова 14-го Відділу Золотого Хреста ім. О. Басараб. Похорони відбулися з церкви св. Івана Хрестителя при великій участі людей. Численно прибули членки 23-го Відділу, які стояли по середині церкви з почепленими жалобними відзнаками США, як також представниці Золотого Хреста, які зайняли місця біля домовини.

Парох о. монс. Михайло Бохневич у прощальному слові згадав Покійну, як прикладну маму, що виховала сина в релігійному дусі.

Покійна залишила в глибокому смутку сина Володимира з дружиною Гелен та сестру Параскевію в Канаді, дві сестри в Україні і троє внуків.

Вічна їй пам'ять!

Анастасія Королишин

представляла І. Чучман. В програмі вечора відчитано гумореску написану Т. Назаренко про "Творчі муки" створення експонатів. Новостворений хор Відділу під кер. відомого мистця-бандуриста Гр. Назаренка, та за допомогою Марусі Назаренко (молодої бандуристки) успішно проспівав кілька пісень. О. крилошанин І. Прокопович благословив страви. Пані Відділу під керівництвом О. Василини та О. Нінювської гостили присутніх смачним обідом. Розіграно лотерію, прихід якої послано на Фонд Музею США в Нью-Йорку. Пожертвами від спонзорства поповнено "фонд ляльок", що вживається лише для відновлення існуючих експонатів, або створення нових. Загальні річні збори Відділу призначено на 9-го січня 1977 р.

О. Лісківська

Ділимося сумною вісткою з членством США і приятелями, що 5-го вересня 1976 р. відійшла у Вічність на 75-му році життя членка 23-го Відділу в Дітройті **бл. п. Анна Назаркевич**. Народилася в селі Жиполів, повіт Ярослав, Західна Україна. Покійна була членкою першого на терені Дітройту 16-го Відділу США від початку його заснування. Після його розв'язання перейшла до 23-го Відділу. До США належала понад сорок років. За довголітню приналежність отримала золоту відзнаку. У Відділі виконувала функції касирки або фінансової референтки. Останніми роками не могла брати участі в праці Відділу через втрату зору. Зanedужавши, мусіла перебувати в домі для виздоровців.

Покійну прощали в каплиці голова 23-го Відділу Марія Честух, згадуючи її працю в організації і на громадському полі. Поховано Покійну з церкви св. Архангела Михаїла в Дірборн, Міч. при чисельній участі громадян і членства Відділу з почепленими жалобними відзнаками. Парох о. крилошанин Іван Прокопович прощав Покійну, згадуючи її, як жертвенну парафіянку.

Покійна залишила в глибокому смутку двох синів — Михаїла з дружиною Бетті, Григорія з дружиною Катериною і четверо внуків.

У пам'ять Дорогої Мами син Григорій жертвував 10 дол. на Загасний Фонд "Нашого Життя".

Вічна їй пам'ять!

Анастасія Королишин
протоколярна секретарка



ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимося сумною вісткою, що 11-го жовтня 1976 р. після довгої і тяжкої недуги упокоївся **бл. п. Іван Заблоцький**.

Покійний народився 24-го жовтня 1888 р. в селі Лугові, повіт Жовква у Західній Україні. Прибувши до Америки, поселився в Брукліні, Н. Й. Одружився з Марійкою Рудко 16-го травня 1909. Незабаром молода пара переїхала до Дітройту.

Покійний став членом 94 Відділу УНС ім. М. Шашкевича. Тут почалася його громадська праця. Був секретарем 94-го Відділу УНС. Працював також у інших ділянках громадського життя. Став почесним головою відділу, а під час останнього бенкету був признаний почесним членом Головної Управи.

Подружжя Заблоцьких було релігійне. Вони стали членами парафії НЗПДМ в Гемтремку і помагали розбудовувати її. Покійний був членом Братства св. Михаїла. Належав до Демократичного Клубу.

Після Другої світової війни при 26-му Відділі zorganizував допомогівий комітет, який вислав пакети до Європи. Покійний після цілоденної праці приходив увечорі зв'язувати пакети, які пакувала його дружина, членка 26-го Відділу. Не жалів труду, ні гроша на народні потреби.

Покійний осиротив єдину доньку Анну, що є активною членкою 58-го Відділу і ближчу та дальшу родину в Америці і в Україні.

Поховано покійного з церкви НЗПДМ на цвинтарі "Мавнт Олівер", де спочиває його дружина Марія і син Еміліян. Прощальну надгробну промову виголосив рекордовий секретар відділу УНС Бабій. Промовляв теж почесний член Головної Управи Дідик. Він згадав про невсипущу працю і заслуги Покійного. Від 26-го Відділу прощала його почесна голова Катерина Хом'як, згадуючи його, як великого прихильника.

Нехай американська земля буде йому легкою!

Анна Галин



Ділимося з членством СУА сумною вісткою, що 17-го квітня 1976 року несподівано відійшла у вічність **Марія Пулк**, з дому Медвідь. Походила з Угнова, повіт Рава Руська. Була 20 років головою 7-го Відділу СУА. Віддано працювала для організації. Допомогала новоприбулим до Америки українцям. Завдяки її заходам багато з новоприбулих жінок стали членами СУА і працюють в організації до сьогодні.

Похорон відбувся з церкви св. Ду-а в Акрон, Огайо, до якої належала з чоловіком. Була членкою Марійської Дружини. Від Відділу прощала її Уляна Білецька, підкреслюючи її щирі й невтомну працю, хоч сама була слабого здоров'я й мала хворого чоловіка. Родина і членки відпровадили її на вічний спочинок.

Залишила в смутку двох синів, дочку, п'ять внуків і одного правнука.

Спи дорога союзанко і прикладна голово 7-го Відділу, хай земля Вашингтона буде Тобі легкою! Між нами залишишся добрим прикладом назавжди.

Анна Малий
пресова референтка

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Друзів, Приятелів і знайомих, що 16-го грудня м. р. в Бостоні на 65-му році життя упокоїлася в Бозі моя найдорожча Дружина бл. п. **Юля Тутка**, з дому Налісник — членка СУА — колишній в'язень польського концентраційного табору Берези Картузької, невпинна працівниця на церковній та народній ниві, як в Україні, так і тут на еміграції.

Бл. п. Юля народилася в Опарівці на Лемківщині. Похорон відбувся 20-го грудня м. р. при численній участі родини, приятелів, знайомих і парафіян з похоронного заведення Володимира Бойка до церкви Царя Христа в Бостоні, а опісля на цвинтар Мовнт Говп.

У глибокому смутку опечалені:

Муж Володимир

Сестри з родинами — Марія Ярома, Катерина Дедовець, Текля Зебняк, Ольга Турчин з мужем Миколою та Тася Налісник.

В Україні, сестри: Пелягія Налісник та Олена Хруняк, братова — Марія Налісник, в Польщі брат — Іван Налісник та ближча і дальша родина в розсіянні.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

В Ньюарку, Н. Дж. 3 грудня 1975 р. померла бл. п. **Марія Вачкова**, членка 28 Відділу СУА. Марія Вачкова народилася 12 січня 1890 р. у Старяві в Україні. Була одною з дванадцятирох дітей директора лісової школи Михайла і Марії Львівських. Закінчила Дівочий Інститут у Перемишлі 1908 р. і Музичну Школу ім. М. Лисенка у Львові. Належала до хору "Боян" і була улюбленою солісткою С. Людкевича. Працювала в українському банку "Дністер".

В 1914 р. одружилася із суддею Володимиром Вачковим. Під час Першої світової війни учителювала в с. Бубнище. По повероті чоловіка з війни подружжя жило з дітьми, дочкою Іреною і сином Зоряном у Стрию, Рожнятові, Ярославі і Самборі. У тих містах В. Вачків займав посаду голови суду. Марія Вачків, мимо позиції чоловіка на державній посаді та несприятливої польської політики в окупованій Галичині, провадила дім і виховувала дітей в українському патріотичному дусі. Від самого початку належала до Союзу Українок, брала участь в харитативній діяльності, допомагала політичним в'язням. В їхньому домі була майже вся українська преса, включно з дитячою і жіночою. Там радо збиралася і наша молодь.

Під час Другої світової війни пережила всі страхиття скитальщини. Зі Львова, де останньо проживали, переїхали до Судетів (Грендель Бресляв), розлучившись назавжди з улюбленим сином, що був на засланні. З Судетів через Прагу переїхали до табору Ерланген, де помер бл. п. Володимир Вачків. До Америки Марія Вачкова прибула разом з дочкою і зятем, Іреною і Софроном Федевици 1948 р. до м. Ньюарку. Тут стала членкою 28 Відділу і передплатницею "Нашого Життя". Туга за втраченими рідними і довголітня хвороба, що виснажували її психічно і фізично, не дозволяли на більшу активність. В початках по приїзді, брала участь в імпрезах Відділу, а її близькі нераз заставали її над вишиванням на "фанти" для базару Відділу.

Відійшла у вічність майже забута всіми, але на руках дочки.

Н. Ч.



К. ПЕРЕЛІСНА

ДЛЯ ЧОГО?

Маленький Петрусь до всього був цікавий. Він усе питав: що це? як це? для чого це?

Одного разу сів він молочко пити, а мама й каже:

— Петрусю, витри спершу носика.

А Петрусь зразу:

— Мамо! А для чого в мене носик? А вуха для чого?

— Про це тобі котик скаже, — відповіла мама.

Налила мама у мисочку молочка й покликала; "Киць-киць!"

Котик спав у куточку, та як тільки почув "киць-киць!" — нашорошив зразу вухка, відкрив очі й побачив мисочку з молочком. Він встав і пішов до неї. Підійшов ближче, чмихнув носом, понюхав — "Ага! Молочко!" Висунув свого язичка й почав молочко хлєптати.

— Знаю вже, знаю! — закричав Петрусь. Вуха, щоб чути, очі — щоб бачити, ніс — щоб нюхати, а язичок — щоб молочко пити!

Присунув він швиденько свого кухличка до себе, подивився на молочко, понюхав і засунув туди свого язичка, щоб молочко хлєптати.

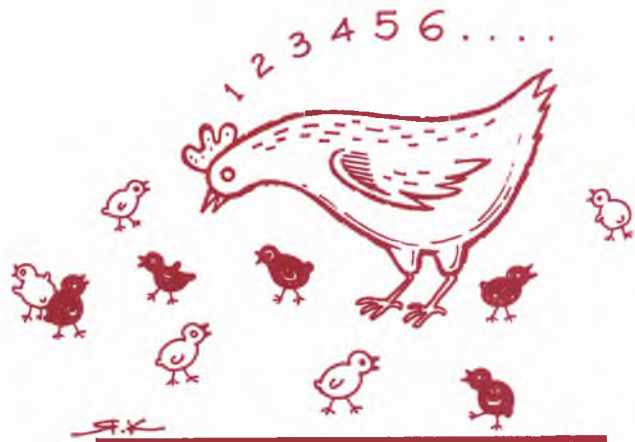
Та ба! З того нічого не вийшло! Не вмів Петрусів язичок молочка пити, як киця!

— Мамо, — каже Петрусь, — а чому я не можу язичком пити?

— Тому, що ти хлопчик, а не котик, — каже мама. — А хлопчики п'ють ротиком і губками...

— А зубки для чого? — почав був Петрусь, та клац зубками! і вкусив свого язичка — Ай!

— А зубки для того, — каже мама, — щоб хлопчики не розмовляли, коли їдять.



1.
Квочка-мама хоче знать
скільки є курчаток:

Чорних п'ять
і жовтих п'ять,
а всього десяток.

ДЕ ГОРОБЧИВ ПООБІДАВ

— Де, горобчику, бував?
— В зоопарку гостював.

Напочатку, як і слід,
я у лева їв обід,
поживився і в лисички,
у моржа попив водички,
дзьобнув моркви у слона,
в журавля поїв пшона.

В кенгуру я скуштував
кілька їхніх добрих страв,

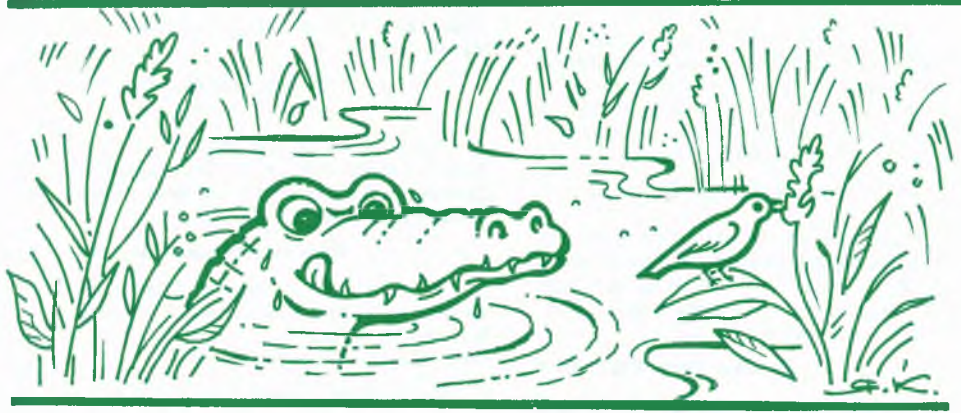
потім дякував ведмедю
за солодку краплю меду.

Круг старого носорога
я стрибав без остороги,

а зубатий крокодип
так очицями водив!

Він на мене злощий був,
мало-мало не ковтнув.

Подала Г.Ч.



Ф.К.

2.

Говорила сіра мишка:
"Так люблю хорошу книжку!
Прочитати не маю хисту,
та зате зумію згризти."

Подала Г.Ч.

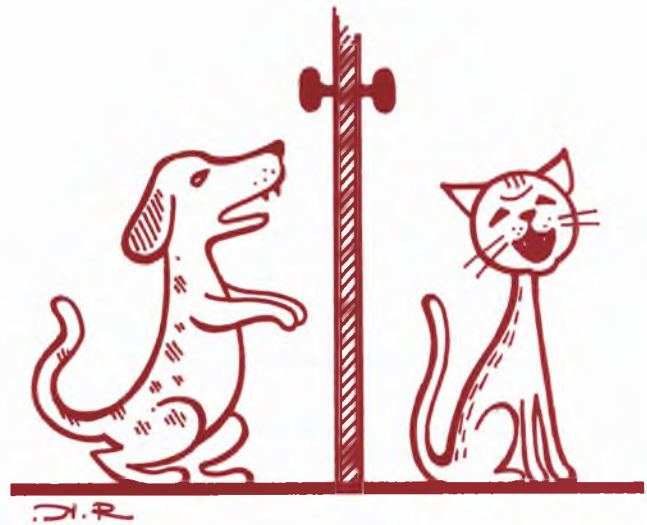
КОТИК І ЦУЦИК

Котик плаче:
"Нявки-няв!
Мене цуцик проганяв!"

Цуцик мовив:
"Перепрошую,
я тебе не проганяв,
я погратися запрошую".

Г. Чернобицька

Рисунки: Ярка Козака



ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу бл. п. **Катерини Захарко**, матері пані Стефанії Городиської, секретарки Округної Управи СУА, складаємо \$ 25.00 на Український Музей, а родині покійної висловлюємо глибоке співчуття.

Округна Управа СУА в Огайо.

Замість квітів на могилу бл. п. **Володимира Семчишина** батька членки 29-го Відділу Уляни Чорній складаємо 20 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Членки 29-го Відд. СУА

Замість квітів на могилу бл. п. **Марії Фік** матері нашої членки Ірини Романів і матері чоловіка нашої членки Ольги Фік, складаємо \$ 37 — на Запасний Фонд журналу "Наше Життя", а родині покійної висловлюємо глибоке співчуття

Членки 33 Відд. Парма, Огайо

В пам'ять голови 77 Відд. СУА **Зінаїди Квітки** членство складає 20.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя". Мужові та синам покійної висловлюємо глибоке співчуття

77-ий Відд. СУА

Замість квітів на могилу бл. п. **Софії Соцевич** мами д-р Ліді Серединської, членки 77-го Відд. складають 10.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя".

77-ий Відд.

В пам'ять бл. п. **Ольги Адріанович** бл. п. **Олени Канди** складаємо на стипендію для молоді в Бразилії 150.00 дол.

Марія Шумська і Ярослав Бобинський

Замість квітів на могилу бл. п. **Софії Дудкевич Сидорик** складаємо 85.00 дол. на Український Музей.

Тамара і Петро Потічні, Канада

Замість квітів на могилу бл. п. **Олени Канди** матері нашої приятельки п. Дозі Кічоровської складаємо 25.00 на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а родині складаємо висловлюємо глибокого співчуття

Д-р Андрій і Ліда Лемішки

В першу болючу річницю смерті моєї незабутньої мами бл. п. **Марії Вачків** в її пам'ять пересилаю 25.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

Ірена Федів

В п'яту болючу річницю моєї найдорожчої і незабутньої дружини бл. п. **Марії Когутяк**, складаю 25.00 дол. на Музей СУА.

Др. Володимир Когутяк
Ютика, Н.Й.

Замість квітів на могилу бл. п. **Ани Семанюк та бл. п. Д-ра Дмитра Ткачука** складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 20.00 дол.

Василь і Евдокія Барнич

В пам'ять бл. п. **Івонни Сіак** складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 15.00 дол. родині покійної висловлюємо глибоке співчуття.

Люба Мриглоцька і Текля Демчук

Замість квітів на могилу бл. п. **Івонни Бенцаль** складаю на Запасний Фонд "Нашого Життя" 15.00 дол.

Олександра Різник

Замість квітів на могилу бл. п. **Евстахія Скрути** складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 15.00 дол., а родині покійного висловлюємо глибоке співчуття.

Ольга Гірна з родиною

Замість квітів на могилу бл. п. **Евстахія Скрути** батька Галі Борняк складаю на Музей СУА 15.00 дол.

Ольга Гірна

В сьому сумну річницю смерті нашого незабутнього чоловіка і батька бл. п. інж. **Богдана Турка**, замість квітів на могилу складаємо 15.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

Марія і Ірина Турко

Замість квітів на могилу бл. п. **Олени Канди** складаю на Фонд "Бабусі" 10.00 дол.

Доні п. Дозі Кічоровській і родині складаю сердечне співчуття

Олена Блавацька

В день смутку другої річниці смерті нашого найдорожчого і незабутнього сина бл. п. **Ореста Леськів Д.М.Д.** і брата бл. п. **Семена Заруми**, складаємо 10.00 дол. на Музей СУА

Евгенія і Михайло Леськів
Кенілворт Н.Дж.

В пам'ять бл. п. **Івонни Бенцаль** складаю на Музей СУА 10.00 дол.

Іванна Рожанковська

Замість квітів на могилу бл. п. **Софії С. Грабович** складають на Музей СУА 10.00 дол. а родині покійної ширі висловлюємо співчуття

Оля і Ярослав Городецькі

В пам'ять найдорожчої мами бл. п. **Марії Фік** складаю на Музей СУА 10.00 дол.

Ірина Романів, членка 33-го Відд. СУА
Парма, Огайо

Замість квітів на могилу бл. п. лікарки і професорки "Українського Жіночого Семінара" в Перемишлі бл. п. **Івонни Вітошинської-Коченаш**, яка спочила далеко від рідної землі у Німеччині, складають цеглину на Музей СУА 10.00 дол. через 82 Відділ СУА

Її бувші учениці: **Іванна Гринь і Мирослава Савчак**

Замість квітів на могилу бл. п. **Катерини Баган**, матері членки 63-го Відд. СУА Сефанії Присяжнюк складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 5.00 дол., а родині покійної висловлюю глибоки співчуття.

Леонтина Галаженко
членка 63-го Відд. СУА

РІЧНІ ЗБОРИ

35-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ОЗОН ПАРК, Н. Й.

Річні загальні збори Відділу відбулися 5-го грудня 1976 року. До управи ввійшли: Пелагія Юркевич — голова, Анна Кокольська — заступниця голови, Пелагія Бабська — секретарка, Ольга Балук — касирка. Референтки: Наталя Квасній — організаційна, Анна Опарик — пресова, Настя Цюпа — суспільної опіки, Стеля Петришин і Катерина Хала — господарські. Контрольна Комісія: Анна Доро, Алла Івасишин і Марія Сирота.

Анна Опарик
пресова референтка

57-ИЙ ВІДД. СУА, ЮТИКА, Н. Й.

Річні загальні збори відбулися 19-го грудня 1976 р. На збори приїхала голова Округної Управи Південного Нью-Йорку Дозя Кушнір.

У склад нової управи ввійшли: Анна Кошикар — голова; Теодозія Савицька — заступниця голови; Володимира Яцків — секретарка; Емілія Ніколайчук — касирка. Референтки: Ірина Запаранюк — культурно-освітня.; Ксеня Антипів — пресова.; Осипа Кропельницька, Марія Коханець, Наталка Пекгам — суспільної опіки; Філя Драгош, Галина Бровар — організаційні.; Катерина Драгош, Марія Івасів, Іванна Кахникевич — господарські.; Дзвінка Карпак, Евгенія Ликтей — виховні. Контрольна Комісія: Володимира Величко, Марія Боднарчук, Марія Смолій.

Ксеня Антипів
пресова референтка

РІЧНІ ЗБОРИ

63-Й ВІДДІЛ СУА ІМ. СОФІЇ РУСОВОЇ, ДІТРОЙТ, МІЧ.

Загальні річні збори відбулися дня 22-го січня 1977 року. Нова управа: Олена Климишин — голова, Ірина Лончина — заступниця голови, Теодора Блажкевич — касирка, Марія Козак — протоколярна секретарка, Олена Говко — кореспондентка секретарка, Референтки: Ірина Пеленська — культурно-освітня, Марія Волощук — імпрезова, Леонтина Галяженко — організаційна, Катруся Іванчук і Стефанія Вірстюк — суспільної опіки, Ярослава Казанівська — пресова, Євгенія Муштук — господарська.

Контрольна Комісія: Оля Захарій, Вася Гординська, Софія Тустанівська.

Ярослава Казанівська
пресова референтка

64-ий ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК

Дня 16 січня 1977 відбулися загальні збори 64 Відділу, якими проводила почесна голова Відділу Іванна Рожанковська. В склад нововибраної управи входять: голова — М. Даниш, заст. голови — М. Савчак, секретарка — М. Ржепечька, касирка — П. Книш, фінансова секретарка — М. Карпевич. Референтки: культурно-освітня О. Щурова, організаційні — В. Івануса і Л. Раковська, суспільної опіки — В. Сушків і Я. Салик, пресова — Х. Навроцька, виховна — Д. Костів, мистецька — Л. Артимішин, імпрезова — Е. Тріска, господині — М. Береза і С. Діба, делегатка до Об'єднаного Комітету — С. Салдан.

Контрольна Комісія: Е. Шуган, О. Рак, І. Падох, О. Ленъ, К. Скоробогата.

82 ВІДД. СУА В НЬЮ ЙОРКУ

Річні загальні збори відбулися 19 грудня 1976. Гостем з Окружної Управи була її голова Марія Томоруг.

Зборами проводила Ол. Кіршак, секретарювала Ів. Клим.

До нової управи ввійшли: Мирослава Савчак — голова, Олександра Кіршак — заступниця голови, Ірина Іванчишин — секретарка, Іванна Клим — культурно-освітня, Олена Лиско — організаційна, Ірина Крамарчук — пресова до кінця квітня, Ольга Соневицька — пресова від початку травня, Надія Попель — касирка, Теодора Бриттан — виховна — у неprisутності ка-

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10-1 і по полудні від 3-6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

КАЛЕНДАРЕЦЬ

ЛЮТИЙ

| | |
|--|---------------------|
| 5-го Презентація дебютанток на балю Червоної Калини | 47 Відд., Рочестер |
| 8-го Доповідь інж. А. Бараника про кімнатні рослини | 89 Відд. Кергонксон |
| 13-го М'ясопустний продаж печива і страв | 47 Відд. Рочестер |
| 19-го "Організація малого музею" — доповідь О. Щурової | 64 Відд. Нью Йорк |
| 19-го Запустна забава | 89 Відд. Кергонксон |
| 25-го "Жива газета" — вечір молодих талантів | 82 Відд. Нью Йорк |

БЕРЕЗЕНЬ

| | |
|--|-------------------|
| 19-го Живий Тарас Шевченко — доповідь М. Савицької | 82 Відд. Нью-Йорк |
|--|-------------------|

КВІТЕНЬ

| | |
|---|-------------------|
| 3-го Передвеликодній продаж солодкого і пасок | 47 Відд. Рочестер |
| 16-го Свячене. "Великоднє печиво" — доповідь Л. Волинець | |
| "Веснянки" — доповідь С. Геруляк, музична ілюстрація-спів бандура: Л. Туркевич і В. Шкрет | 64 Відд. Нью Йорк |
| 17-го Свячене | 4 Відд. Нью Йорк |
| 30-го 25-ліття Відділу | 47 Відд. Рочестер |

сирки збирає вкладки, Софія Данилович, Анна Стасів, Лідія Волосянська — господарські. Контрольна комісія: Ярослава Лісовець, Олена Смулка, Корнеля Лонкевич.

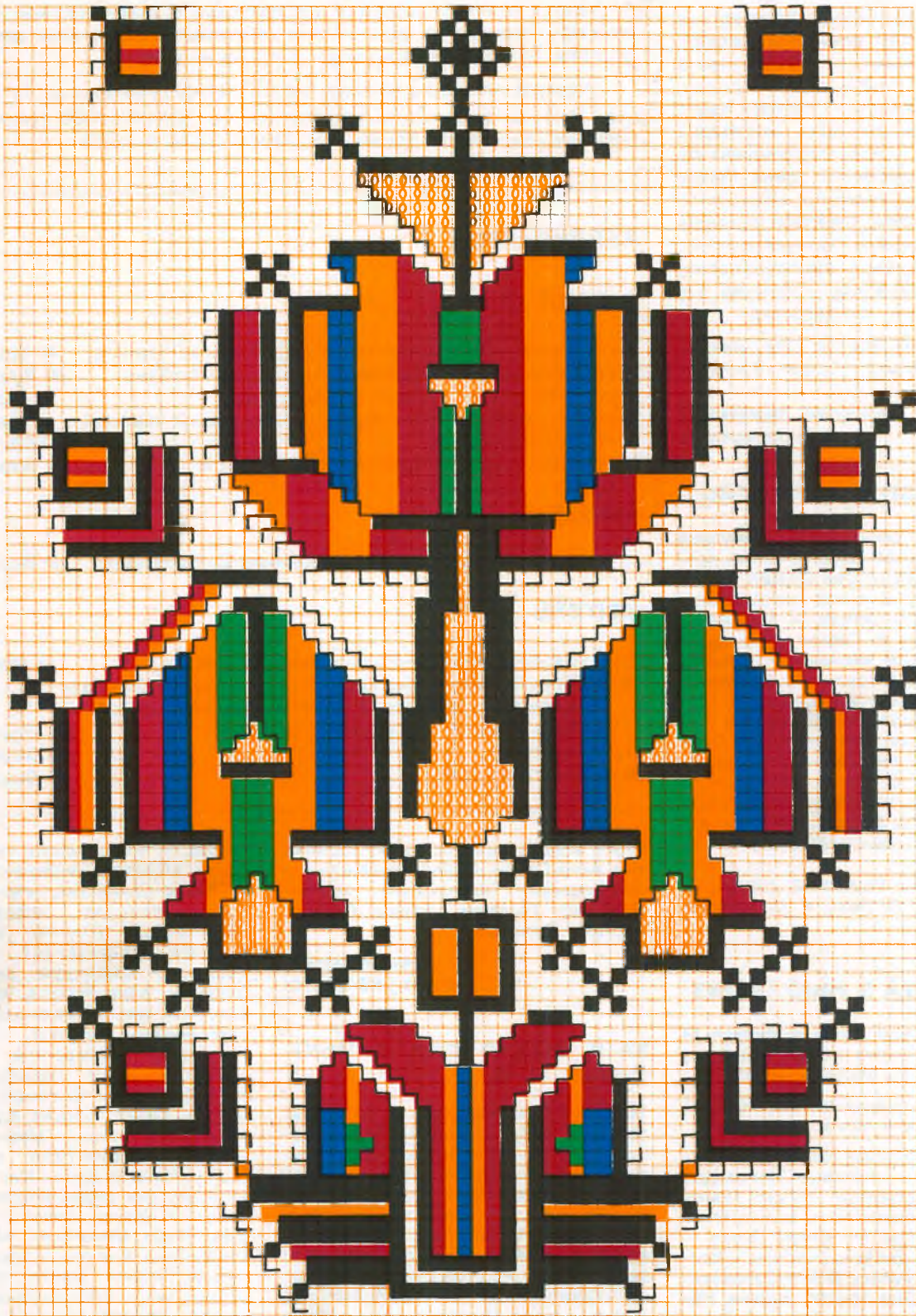
Ірина Крамарчук
пресова референтка

83-Й ВІДДІЛ СУА, В НЬЮ-ЙОРКУ, Н. Й.

Загальні збори відбулися 14-го грудня 1976 р. Вибрано управу в складі: голова — Ірина Мокрівська, заступниця — Оріся Салаяк, протоколярна секретарка — Світлана Недільська, кореспондентка секретарка — Ярослава Трембїцька, касирка — Анна Рак, організаційна референтка — Христя Маєвська, культурно-освітня референтка: голова — Ірина Бехтольд, член — Віра Шпонтан, виховна референтка: —

голова — Іна Соломон, член — Дарія Генза, імпрезова референтка: голова — Варка Бачинська, член — Наталія Дума, пресова референтка — Олександра Юзенів, англійська пресова референтка — Катря Червоняк, ярмаркова референтка: голова — Міля Рогожа, члени: Марта Данилюк, Марія Вижицька, Анна Рак, референтка зв'язків — Олімпія Роговська, референтка суспільної опіки — Дарія Леськів, опікунка світлички — Іна Соломон, ляльковий театр — Ольга Гаєцька, адміністратор лялькового театру — Марта Данилюк, члени референтури лялькового театру: Наталія Дума і Марія Соробей, господарська референтка: голова — Стефанія Савчук, члени: Ліда Закревська, Люба Михалевич, Марія Палій. Контрольна Комісія: голова — Євгенія Івашків, члени: Марта Ярош, Ірина Куровицька. Номінаційна Комісія: голова — Євгенія Івашків, члени: Надія Савчук і Олімпія Роговська.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"
Return to "Our Life" Magazine, 108 Second Ave. New York, N. y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED



Мотив жіночої сорочки з с. Кадобівці на Буковині. Опис гл. ст. 28